

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS—THURSDAY, LAPKRITIS—NOVEMBER 7, 1985

Nr. 218

L. K. B. Kronika Nr. 67

Saugumas terorizuoja kun. J. K. Matulionį

(Tęsinys)

O jis ten išbuvo dar tik aštuonis mėnesius... Po Evangelijos kunigas pasakė vos keletą minčių, bet kiekvienas jo žodis buvo tikras, išgyventas. „Jei žmonės tikrai tikėtų ir mylėtų Dievą, nebūtų lagerių, nebūtų to siaubo, kurį aš mačiau“, — kalbėjo kun. J. Matulionis. Prisiminė kun. Alfonsą Svarinską, kun. Sigitą Tamkevičių ir visus kenčiančius už tikėjimą, ragino žmones melsti jiems Dievo palaimos, stiprybės ir laisvės. Jaunimas, susirinkęs švęsti jubiliejų, su džiaugsmu sveikino grįžusį kalinį. Po šv. Mišių dar daug kas norėjo su kun. J. Matulioniu susitikti pasikalbėti, bet kunigas žadėjo vėliau visus aplankyti, nes dabar turįs prisistatyti į miliciją ir nors kiek pailsėti. Jis kalbėjo: „Dar bus laiko, susitiksiu. Noriu aplankyti ir nuraminti seserį, artimuosius, jie daug prisikentėjo“.

Birželio 23 d., sekmadienį, kun. J. Matulionis aplankė Kybartus. Jaunimas ir suaugę sveikino sugrįžusį savo kunigą, o jis visiems dėkojo už maldas ir žadėjo neužilgo vėl visus aplankyti.

Praėjo vos savaitė, ir žinia — areštuotas kun. Jonas Kastytis Matulionis.

Birželio 26 d., apie 12 val., kai kunigas namuose ruošėsi laikyti šv. Mišias, į butą atėjo du nepažįstami vyrai ir užspūlė buvusį kalinį, kodėl jis neprisiregistravęs. Kun. J. Matulionis paprasė nekviestus svečius prisistatyti. Atvykusieji parodė dokumentus — saugumiečiai! Kungui paaiškino, kad dokumentai tvarkomi, jau buvęs milicijoje (o visi žino, jog sovietinėje santvarkoje per dieną niekas neprisiregistruos), čekistai įsakė jam rengtis ir eiti su jais išsiaiškinti. Saugumiečiai leido šeiminiškai įdėti vienai dienai maisto, sakė, jog pirmą dieną jam niekas neduos. Buvo

aišku, kad kun. J. Matulionis vėl areštuojamas. Daugelis dar vylėsi, kad tai nesupratinimas, klaida, išsiaiškinti ir paleisti, bet dienos bėgo, o jis sėdėjo Lukiškio kalėjime. Ir vėl su kriminalistais! Saviesiems pasakė, kad naujo teismo nebus, nes jis jau nuteistas, o už ką paleistą kunigą vėl suėmė, taip ir nepaaiškino, tik vienas iš čekistų replikavo: „Vos spėjo grįžti ir jau suruošė naują demonstraciją“. Ne jau ir šiltas tikinčiųjų grįžusio kunigo sutikimas jau laikomas nusikalstama „demonstracija“.

Ar gali dar būti didesnis pasityčiojimas — leisti pajusti laisvės jausmą ir net nepailsėjusį, neatgavusį jėgų, labai išsekusį, faktiškai vos gyvą grąžinti į lagerio košmarą?!

Lietuvos tikintieji protesto pareiškimais nepaliauja kreipėsi į LTSR generalinį prokurorą, reikalaudami paleisti nekaltai areštuotus: kun. Joną Kastytį Matulionį ir jaunuolį Romą Žemaitį bei išlaisvinti jau antrus metus kalinamus kunigus — Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių.

Pateikiame keletą pareiškimų tekstų:

„Mus pasiekė skaudi žinia. Vėl sumintas kunigas, uoliai tarnavęs Dievui ir žmonėms, Kybartų parapijos vikaras kun. Jonas Kastytis Matulionis ir Kybartų parapijos tikintis jaunuolis Romas Žemaitis. Labai prašome nelaužyti LTSR Konstitucijos, nepereikoti mūsų tikėjimo ir kuo greičiau paleisti nepadarčius jokie nusikalstamo kunigus: Kybartų parapijos vikarą kun. Joną Kastytį Matulionį ir kleboną kun. Sigitą Tamkevičių. Viduklės parapijos kleboną kun. Alfonsą Svarinską ir uolų Kybartų parapijos tikintį jaunuolį Romą Žemaitį bei kitus už tiesą kenčiančius kalinius“.

(Bus daugiau)

Jūreivio Medvedo giminių skundas

New Orleans. — Federalinis distrikto teisėjas Martin Feldman, pasitaręs su advokatais, paskyrė dieną apklaušimui jūreivio Medvedo.

Šio proceso prašė į bylą įsijungęs pagarsėjęs Chicago advokatas Julian Kulas, kuris gynė jauną ukrainietį Palovčiaką Chicagoje. Skunde sakoma, kad pabėgėlio Medvedo teisės buvo laužomos, jam nebuvo leista turėti teisinio patarėjo. Advokatas Kulas nurodė reporteriams, kad jo byla keliama visai kitais pagrindais, negu buvusios Philadelphia ar Washingtono Apeliaciniam teisme. Šią bylą kelia ne valdžios įstaigos, ar organizacijos, bet pats jūreivis per savo gimines Amerikos piliečius. Trys moterys, kurios tvirtina, kad Miroslov Medved yra jų giminė, nori su juo pasimatyti. Tai Paraska Medved Jeziarsky ir dvi jos dukterys: Anne Kent ir Maria Filipovic. Teisėjas tam pritarė.

Laivas turėtų pradėti išplaukti iš Mississippi upės ketvirtadienį ar penktadienį.

Naujai sukurta organizacija, daugiausia ukrainiečių kilmės Amerikos jaunimo, planuoja blokuoti laivą mažomis valtims. Dėl tų planų į upę sutrauktą daugiau Pakrančių Sargybos laivų.

Amerikiečiai gydytojai, kurie apžiūrėjo Medvedą po jo atidavimą sovietams, patvirtino, kad jo rankų riešai buvo sužeisti. Sužeidimai nebuvo gynybei pavojingi. Doktorai leido jūreivį klausinėti spalio 28 d. valstybės departamento atstovams.

Apie rėšų sužeidimus senato komitetui papasakojo pareigūnas William Woessner. Klausiamas, ar jūreivis bandė nusižudyti, perpjaudamas riešus, pareigūnas atsakė neigiamai.

Jau apie 40 Senato narių, jų tarpe Teisingumo komiteto pirmininkas, apeliavo į prezidentą dar kartą sudaryti sąlygas jūreivį apklaušinėti, geriausia kurioje neutralioje šalyje. Komitete pasirodė ir Imigracijos - Natūralizacijos tarnybos komisaras Alan Nelson. Jis pripažino, kad „buvo padaryta klaidų“. Senatoriai išklaušė ir pirmosios pasikalbėjimų su jūreiviu vertėjos Irene Padoch. Ji patvirtino, kad jaunas jūrei-

Sovietų Sąjungos ambasados sukvieštoji spaudos konferencija ilgametis sovietų žvalgybos KGB agentas Vitaly Yurchenko (kairėje) pasakoja, kaip jis buvo CIA valdininkų pagrobtas Romoje ir atvežtas į Ameriką prieš jo valią. Su juo už stalo sėdi ambasados patarėjai: Viktor Isakov ir Vladimir Kulagin. Pabėgėlis Yurchenko papasakoja CIA valdininkams daug svarbių KGB paslapčių. Jis atidengė saugumiečių Maskvoje naudojamą dulkes, kurios padeda atsekti piliečius, kurie susitikinėja su užsienio diplomatais.

Nutarė išleisti Sacharovo žmoną

Maskva. — Sovietų akademiko, Nobelio Taikos premijos laureato, nusipelnusio fiziko Andrejaus Sacharovo, hydrogeninės sovietų bombos kūrėjo, žmona Yelena Bonner gavo leidimą išvykti trims mėnesiams į Vakarų. Ji jau paskelbė, kad išvažiuoti žada lapkričio mėnesio pabaigoje. Dar nežinia, kur ji vyks, tačiau manoma, — į Bostoną. Komentatoriai spėlioja, kad jos išleidimas yra Gorbačiovo „signalas“ Vakarams, atsikertant į kaltinimus, kad Sovietų Sąjungoje laužomos žmogaus teisės. Kaip žinoma, jos reikalavimas vizos buvo daug kartų atmetas. Kada Sacharovas dėl to buvo pradėjęs bado streiką, jis buvo paguldytas į ligoninę ir ten prievarta maitinamas. Dabar, staiga, jai siūloma viza. Maskva tuo norinti pasakyti, kad įmanoma derėtis ir dėl žmogaus teisių, jei Reaganas Ženevoje nusileis kituose politiniuose ar kariniuose klausimuose.

Sacharovui pasilikant Gorkio mieste, izoliuotam nuo draugų ir šalininkų, jo žmona Vakaruose turės būti atsargi, turės žiūrėti, ką kalba, nenuolti nuo „linijos“. Diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, jog Yelena Bonner pasirinko išvažiuoti laiką lapkričio mėn. gale, kada Ženevos konferencija jau bus pasibaigusi ir bus žinomi jos rezultatai. Jos artimieji Amerikoje bijo, kad jei Gorbačioviui Ženevos pokalbiuose nepavyktų išsiderėti jam rūpimų nuolaidų, Bonner kelionė bus atidėta ir ji vizos nebegaus.

Dr. Sacharovas, Stalino premijos laureatas už darbą sovietų ginklų tyrinimuose, buvo našlys. Y. Bonner buvo išsiskyrusi ir jie susituokė 1970 m. Sacharovas — garsus mokslininkas, priimtas į sovietų Mokslo Akademiją pilnuoju nariu 1953 m., kada jis buvo vos 32 metų amžiaus. Tapęs žmogaus teisių kovos aktyvistu, jis apsigyveno Bonner bute Maskvoje. Jo žmona irgi

vis sakė norįs pasilikti Amerikoje. Laišką prezidentui pasirašė 30 respublikonų ir 8 demokratų.

įsijungė į žmogaus teisių kampaniją. Bonner gimė armėno ir žydės motinos šeimoje. Nors tėvas buvo aukštųjų komunistų partijos pareigūnas. Stalino jis buvo sušaudytas 1937 m., o jos motina Ruth Bonner buvo išsiųsta į darbo stovyklą. Motina, jau 85 metų, dabar gyvena Newton, Mass. Ji atvyko Ameriką 1977 m. su Yelena Bonner dviem vaikais iš pirmųjų vedybų: Tatjana ir Aleksej Semionov. Kartu išvyko Tatjanos vyras Yefrem Yankelevich ir judviejų du vaikai. Aleksej Semionov draugavo Maskvoje su Yelizaveta Aleksejevna. Jai nebuvo leista išvykti, kol Sacharovas nepradėjo 1981 m. gruodžio mėn. bado streiko. Po 17 dienų valdžia išleido ir Yelizavetą. Visi šie badavimai ir vizos reikalavimai sukėlė Vakaruose nemažą dėmesį.

1975 m. Yelena Bonner buvo išleista gydytis akių Italijoje. Ji būnant užsienyje, Sacharovui buvo paskirta Nobelio Taikos premija. Ji nuvyko į Oslo atsiimti premijos ir pasakė už jį ten kalbą.

Kai Sacharovai vėl pradėjo reikalauti vizos į užsienį 1984 m., valdžia griežtai atsakė ir apkaltino Bonner sistemas smeižimu, ištrėmė ją į Gorki be leidimo važinėti į Maskvą. Nieko nepadėjo ir Sacharovo badavimas.

Y. Bonner važiuoti į Vakarų reikalavo akių gydymo reikalais. Jai buvo atsakyta, kad sovietų ligoninės nebogesnės ir ji galinti gydytis namie. Sacharovas viename laiške amerikiečiui mokslininkui rašė, kad sovietų ligoninėje nežinia kas jos laukia. Yelena absoliučiai turi pamatyti savo motiną, vaikus ir vaikaičius, rašė Sacharovas.

Sovietų spauda atrado Yurchenką

Washingtonas. — Valstybės departamentas, pasikalbėjęs su Vitaly Yurchenko, KGB pareigūnu, kuris prieš tris mėnesius pabėgo iš pareigų Romoje ir paprasė globos Amerikoje, o dabar pakeitė nuomonę ir nutarė grįžti į Sovietų Sąjungą, paskelbė, jog Yurchenko įtikino pareigūnus, kad jis tikrai laisva valia nutarė grįžti ir tai padarys artimiausiu laiku.

Žvalgybos pareigūnų bendruomenėje vedamos diskusijos, kodėl sovietų aukštųjų pareigūnas pakeitė nuomonę. Spauda irgi tam klausimui skiria nemažą dėmesį. Buvęs CIA direktorius Richard Helms, dirbęs agentūroje nuo 1947 iki 1973 m. pasakė nežinąs nė vieno pabėgėlio, kuris būtų atbėgęs dėl ideologinių priežasčių. Visada būdavo įveltos arba merginos, ar pinigai ar padarytas koks nusikaltimas ir reikėjo bėgti.

Kitas žvalgybos žinovas, kurio pavardė neskelbiama, nurodė, kad Yurchenko dirbo ir gyveno Washingtone 1975-1980 m. Jis turėjo merginą, vieno sovietų diplomato žmoną. Ji ir jos šeima dabar gyvena Kanadoje. Pabėgęs Yurchenko tuoj aplankė savo meilužę Kanadoje, tačiau ji su jiu jau nebe norėjo turėti reikalų.

Kitomis žiniomis, Yurchenko labai nusivylė amerikiečiais CIA valdininkais. Labai lengvai jo pasikalbėjimai su tardytojais atsidurdavo spaudoje. Nebuvo laikomasi slaptumo taisyklių.

Sovietų spauda visai neminėjo Yurchenką pabėgimo, tačiau dabar spauda ir televizija pilna istorijų, kaip jis buvo pagrobtas Romoje, apnuodytas narkotikais ir atvežtas į Ameriką, kaip jam pavyko pabėgti nuo grobių ir pasiekti sovietų ambasadą. Straipsniuose priduriami ir kiti sovietų bėgliai, kurie buvo „padarę klaidą“, o paskui susiprato ir grįžo. Tarp tokių buvo ir Stalino dukterė Svetlana Allilujeva, kuri gyvena Tiflise.

— Vakarų Vokietijos karo lėktuvus sudužo Anglijoje, kur vyko NATO manevrai.

Filipinams reikia reformų, ne rinkimų

Manila. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos, atsiliepdamas į didelį JAV vyriausybės spaudimą, paskelbė lapkričio 3 d., kad jis planuoja paleisti parlamentą ir surengti rinkimus, kurie atidengytų, kokie nerimai yra pranašavimai, kad Filipinų liaudis juo nepasitiki. Anksčiau prezidentas skelbdavo, kad jis pabaigęs savo kadenciją be jokių rinkimų 1987 m. ir tada pažiūrės, ar vėl kandidatuoti.

Prez. Marcos pranešė reporteriams, kad guodžio mėn. jis pradės rinkimų kampaniją, o balsavimas bus sausio 17 d. Šią žinią jis atidengė ABC televizijos programoje „This Week“. Vėliau apie rinkimus paskelbė ir Filipinų ambasada Washingtone. Žinia pakartota Filipinų televizijos ir spaudos.

Suskilus Filipinų opozicija pradėjo susirinkimus ir pasitarimus, siekdama išsiriškinti bendrą kandidatą. Opozicija nepatenkinta, kad Marcos prieš rinkimus nepasitraukia

iš pareigų. Sakoma, kad, kol jis bus ir vėl kandidatuos, rinkimai nebus teisingi.

Senato komitetas žvalgybos reikalams paskelbė raportą, nors normaliai šis komitetas jokių viešų raportų neskelbia. Komiteto pirmininkas sen. Dave Durenberger, resp. iš Minnesotos, pareiškė reporteriams, kad jei Filipinų vyriausybė nepraves didesnių reformų, demokratinė santvarka valstybėje bus pasmerkta žlugti. Naujoji Liaudies armija jau turinti Filipinuose 30,000 kareivių. Dalis jų yra neregulari kariuomenė, laikini partizanai, kurie atlikę kurį žygi, vėl grįžta į normalų gyvenimą. Jei nebus didesnių politinių, ekonominių, karinių reformų, Filipinų civilinės kovos atves kraštą į akligatvį, nebus aiškaus laimėjimo nė vienoje pusėje ir neramumai tęsis ilgus metus.

Senato raporte nurodoma, kad partizanų jėgos kai kuriuos karinius žygius vykdo kuopų ir batalionų jėgomis. Jų vartojami ginklai vis gerėja, organizacija vis stipresnė.

Amerikos spaudimas dabartinei Filipinų valdžiai kilo daugiausia dėl didėjančios grėsmės JAV karinėms bazėms. Pentagonas planuoja modernizuoti ir išplėsti bazes. Planuojama išleisti 1.3 bil. dol. kilo grėsmė, kad tie pinigai bus nenaudingai išmesti, jei komunizmo grėsmė augs, kaip augo per pastaruosius kelerius metus.

Spalio 25 d. aukštasis Filipinų karininkas, pulk. Alexander Bacalla, kariuomenės štabo narys, paskelbė Washingtone, kad jis pasitraukė iš pareigų pabėgdamas iš Filipinų, nes dabartinės sąlygos jo nešiojama uniforma „varva krauju“. Jis pasakė kalbą Amerikoje veikiančioje „Laisvųjų Filipinų judėjimo“ sueigoje. Jis kariuomenėje tarnavęs 27 metus, tačiau toliau jo sąžinė neleidžia tarnauti.

Prezidento Marcos paskelbti rinkimai, Amerikos stebėtojų nuomone, reikalų nepakeis, jei jis vėl laimės ir toliau tęs dabartinį kursą. Filipinams reikia ne rinkimų, bet plačių reformų. Kai kurie stebėtojai nurodo, kad prezidento Marcos žmona Imelda po vizito Jungtinėse Tautose, nuskrido į Maskvą, kur siūlė sovietų vadams platesnį ekonominį bendradarbiavimą, siūlė Filipinų uostus sovietų laivų remonto darbams.

Abėjingai žiūrima ir į prezidento Marcos pažadus išnaikinti komunizmo liaudies armijos narius per 12 mėn. Net patys Filipinų kariuomenės vadai pripažįsta, kad komunistų partizanų jau yra apie 12,500. Kovose šiais metais jau žuvo 4,500 filipiniečių, pasakė kariuomenės štabo viršininkas gen. Fidel Ramos spalio 25 d.

KALENDORIUS

Lapkričio 7 d.: Ernestas, Karina, Sirtautas, Gata.
Lapkričio 8 d.: Gotfridas, Sopatra, Svirbutas, Doma.

ORAS

Saulė teka 6:28, leidžiasi 4:39.
Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 55 L, naktį 45 L.

DETROITŲ SKAUTŲ VEIKLA

1949 metais naujoji lietuvių imigrantų banga, pastovesnio isikūrimo ieškojo ir Detroito — pasaulio automobilių sostinėje. Čia jau veikė ankstesnių ateivių įkurtos organizacijos ir trys R. Katalikų parapijos. Vaikams ir jaunimui organizacijų dar nebuvo. Petronėlė Pajaujienė sudarė pirmąją sešių skaučių „Neringos“ skiltį, kurios tikslas atrasti atvykstančias iš užjūrio skaites ir burti jas į skautiškas eiles. Šv. Antano parapija, deka didžiųjų patriotiško klebono dr. kun. Igno Boreišio, tapo naujai atvykusių religijos, tautinių švenčių ir susibūrimo centru. Kiekvieną sekmdienį skaučių būrelis didėjo. Pirmieji pasitarimai vyko takelyje tarp bažnyčios ir klebonijos sodelio. Skiltis išaugo į draugovę ir 1949 metais, spalio pabaigoje uniformuotos dalyvavo bažnyčioje — pirmasis lietuvių skaučių pasirodymas Detroito ir pirmoji „Grazinos“ d-vės sueiga, kurią pravedė s.p. Pajaujienė. V.s.l. Baniutei Mašiotaitė buvo pavesta vadovauti vyr. skautėms, kurios ir atliko visus pirmuosius d-vėsėjimus ir darbus. 1950 m. sausio 1 d. skautės dalyvavo jau veikiančios šeštadieninės lietuviškos mokyklos programoje ir DLOC ruoštam Vasario 16 minėjimui paskyrė 16 uniformuotų skaučių pagalbinei tarnybai.

1950 m. gegužės 28 d. Hispanos Unidos salėje (buv. Lietuvių Namuose) buvo suaukta steigiamoji tunto sueiga, kurioje dalyvavo 40 skaučių; buvo perskaitytas pirmosios tuntininkės s. Kunigundos Kodatienės pirmasis įsakymas.

Berniukai skautai pradėjo organizuotis 1950 metų pavasarį, tačiau vieneto nesudarė. 1950 metų vasarą, atvykęs s. Vladiu Pauzai, buvo sukvietas skautų vyčių ir vadovų sueiga, nutarta organizuoti „Baltijos“ vietininkiją. Ps. Vladiu Viskantui, v.s.l. Jonui Paruškevičiui ir v.s.l. Vytautui Tarvainiui buvo pavesta organizuoti skautų ir vilkiukų vienetus. 1950 m. spalio 8 d. buvo įsteigta „Baltijos“ vietininkija — pirmasis tuntininkas s.V. Pauza.

Nuo pat isikūrimo pradžios „Gabija“ ir „Baltija“ labai artimai ir sutartinai bendradarbiavo, ne tik skautiškoje veikloje, bet ir visuomenės tarnyboje.

1950 m. įsisteigusiai Tremtinių d-jai ir 1952 m. persiorganizavusiai į LB-nės Detroito apylinkę bei kitoms „suaugusių“ organizacijoms dar nesant aktyvioms ir pajėgoms didesniems bendriems darbams, „Gabija“ ir „Baltija“, be jokio pereinamojo isikūrimo laikotarpio, įsijungė į visuomeninę — kultūrinę veiklą.

Tuntai suorganizavo Detroito pirmąją Motinos dieną, pirmąjį tragiškojo Birželio trėmimų minėjimą. Suorganizavo net pirmuosius 1951 ir 1952 Naujų Metų sutikimus visuomenei. 1950 m. skautės pradėjo kasmetinę kalėdinę Gerojo darbelio rinkliavų tradiciją prie bažnyčios, kuri tęsėsi iki 1971 m. — siuntiniai buvo siunčiami lietuviams ligoniams Vokietijoje, lietuviams Suvalkų trikampyje, Vasario 16 gimnazijai. „Gabija“ sudarė Vasario 16 gimnazijai remti būrelį, vėliau, didesnių gimnazijai remti lėšų sutelkimui, buvo ruošiami vakarai su programomis,

vadovaujant s. L. Puskepalaitienei. 1952 m. suruošiamas pirmas viešas Užgavėnių vakaras su K. Kodatienės vaidinimu „Lašininis ir Kanapinis“. Tais pačiais metais buvo pakviestas iš Clevelando P. Maželio vadovaujamas teatras „Aukuras“ su veikalu vaikams „Burtininko pinklėse“. Rudenį suruošiamas visuomenei V. Kudirkos minėjimas — vakaras, pastatant veikalą „Dr. Vincas Kudirka“, kurį vaidino rež. Z. Arlauskaitė-Mikšienė. Dramos mėgėjų sambūris. 1953 m. balandžio 25 d. jaun. skaučių, tų d-vės visus Detroito vaikus sukvietė vakarėlinį vaidinimą „Mėlynasis drugelis“, aktorai — paukštytės ir vilkiukai. 1953 m. „Vilijos“ d-vės iniciatyva įvyko pirmasis šv. Kazimiero minėjimas visuomenei. Vėliau buvo ruošiami drauge su ateitininkais. Pirmieji Joninių laužai buvo organizuojami ir pravedami skautų.

Kitų organizacijų renginiuose, radijo valandėlėje, gegužinėse, skautai sutikdavo pravesti programas, laužus, net paskolindavo savo didžiulius stovyklinius puodus. Talkino DLOC vasario 16 minėjimuose, BALF'o rinkliavose.

Pirmieji ketveri Skautijos veiklos metai buvo pašvęsti Detroito lietuvių telkinio tarnybai — tai buvo lyg pavyzdiniai visuomeninio darbo, šalpos ir lietuviško sąmoningumo ugdymo kursai patiems skautams, —ėms, tėvams, jaunimo ir kitoms organizacijoms. Jau aktyviai veikiančiai ir sustiprėjusiai LB-nei buvo perleisti svarbiausieji renginiai, tačiau tunti ir toliau išliko jautrūs ir aktyvūs bendriems telkinio planams ir darbams.

1955 m. gegužės 16 d. buvo pastatytas V. Siskino vaidinimas — pasaka „Džiaugsmas“, rež. J. Pusdešis, pav. Z. Buknytė. Pastatymas labai pavyko, todėl su „Džiaugsmu“ gastroliuota Chicagoje ir antrą kartą pakartota Detroito.

Detroito Istoriniame Muziejuje vykstančiose tautybių kalėdinių eglučių parodose, 1959 m. pirmą kartą buvo papuosta ir lietuviška eglutė. Skautės, to reprezentacinio darbo pradininkės, kasmet jį tęsė iki 1973 m. kai Lietuvių klubas perėmė puošimą. 1960 m. gegužės 20-22 d. Oxford, Mich., Dominikonų vienuolyne tuntas suorganizavo trijų dienų uždaras rekolekcijas visoms Detroito lietuvių tautoms, kurias pravedė tuntų kapelionas dr. kun. Tomas Žiūraitis, O.P. Ir 1961 m. kovo 3-4 d. antrosios tokios pat rekolekcijos.

1964 m. „Gabijos“ tuntas kartu su ateitininkais surengė vaikams „Užgavėnių dieną“ su užgavėnių kaukių parada, žaidimais ir vaidinimais. 1965 m. lapkričio 12 d. skautai organizuotai traukiniu vyko New Yorkan dalyvauti demonstracijoje — žygyje prie Jungtinių Tautų. 1966 m. vyr. skaučių d-vė suorganizavo tris lietuvių literatūros seminarus jaunimui su paskaitininkais: prof. A. Augustinavičienė, rašyt. J. Jankumi ir dr. K. Kebliu. Tais pačiais metais gegužės 30 d. abu tuntai pastatė vaidinimą vaikams „Snieguolė“. Pasaką scenai pritaikė ir režisavo D. Jankienė.

1966 m. pradėjęs veikti skautų taut. šokių vienetas „Pašvaistė“, vadovaujamas R. Zotovienės, šokęs Vasario 16 minėjimuose, kitų organizacijų renginiuose, bei repre-

Detroito paukštytės stovykloje Dainavoje.

zentavęs lietuviams amerikiečių tarpe, gyvavo šešerius metus, 1967 m. įvyko „Kartą pavasarį“ pokylis, kuriame pirmą kartą buvo atkreiptas lietuvių visuomenės dėmesys į savąjį gimnazijas baigiantį, jaunimą. „Kartą pavasarį“ tradicija nenutrūko, bet tobulėjo. Kasmet, per lietuviškuosius vartus, su meile, dėmesiu ir viltimis išleidžiamos ne tik Detroito lietuvių, bet ir berniukai. Iškilmes ruošia abiejų tuntų tėvų komitetas. Kaziuko mugės, nuo 1958 metų, kasmet visus sukviečia į sostinės pavėsi. Tuntuose, nuo pat įsisteigimo, šalia renginių ir pagelbinių darbų visuomenei, prasidėjo aktyvus skautiškas auklėjimasis sueigose, išskylose ir nuostabus stovyklinis gyvenimas, kurin abu tuntai įsisiūbavo nuo 1951 metų vasaros. Kiek jaunų širdelių prisipildė džiaugsmu, narsumu, idėjomis, tikėjimu šviesia ateitimi ir pasiryžimu padėti tėvynei!

Tiktai ne šiandien, tiktai ne ščia...apie tai.

Ar galima įsivaizduoti, koks būtų buvęs Detroito lietuvių gyvenimas, jei čia per 35-rius metus nesireikštų „Gabijos“ skautės ir „Baltijos“ skautai? *Juratė Pečiūrienė*

KONCERTAS

Detroito ir apylinkių lietuviams puiki proga išgirsti Los Angeles vyrų kvartetą, vadovaujamą muz. Aloyzo Jurgučio. Kvartetas skrenda į Clevelandą Padėkos savaitės šeštadieniui. Ta proga dainininkai sutiko penktadienio vakare koncertuoti Detroito.

Antanas Polikaitis užaugo, brenuo, baigė mokslus, ir praleido savo jaunystę Detroito. Dainavo visuose choruose, bet labiausia malonu jam prisiminti komp. Broniaus Budriūno kvarteto laikus. Tada dainavo žemiausiu bosu, dabar baritonu, o vaiku būdamas dainavęs tenoru.

Rimtautas Dabšys, sakė turėjęs pasidaryti solistu, kad būtų priimtas į kvartetą. Dainavo koncertuose solo ir duetus; su kitais solistais Los

Angeles ir Chicagoje atliko Bruno Markaičio „Pilnatį“. Dėdės Degutinio vaidmenį Onos Metrikienės legendoje „Gilanda“. Operoje „Čigonų baronas“ svarbias roles dainavo 3 iš kvarteto: R. Dabšys, A. Polikaitis, B. Seliukas.

Emanuelį Jarašūną pėnėšus magnetas traukia į Clevelandą, kaip Antaną į Detroitą. Emanuelis ten subrenuo, dainavo oktete, buvo „žuoliukas“.

Bronius Seliukas solistas iš vaikystės dienų. Mokyklos renginiuose Bronius atlikdavo solo partijas. Dainuoja antruoju tenoru.

Los Angeles kvartetą vadina dainuojančiais inžinieriais. Jie pagaliau surado laiko paruošti repertuarą ir išleisti plokštelę „Tu man viena“.

Kad kvartetas yra pakėlęs sparnus, pirmasis sužinojo ir veikliai apsisuko, paskutinime seime Balfo direktoriumi išrinktas Leonas Petronis. Los Angeles vyrų

Aleksandras Pakalniškis, Jr. 3948 S. Artesian Chicago, IL 60632

Apolonija Žiausienė 4 Bartlett St. Amsterdam, NY 12010

RAŠYKIME LAIŠKUS (Tėsinys)

Anglų kalbos priedo JAV Konstitucijai klausimu

Kadangi valdiškos įstaigos finansuoja oficialių dokumentų, balsavimo lapelių, valdiškų įstaigų egzaminų, soferio leidimo egzaminų, ir t.t. spausdinimą kai kuriomis ne anglų kalbomis, tuo tarpu įgudus rašydamos daugiau negu 100 kitų etninių bendruomenių ir kadangi Atstovų rūmų 169-toji ir Senato 167-toji rezoliucijos, vadinamos Anglų kalbos rezoliucijos, patvirtina anglų kalbą kaip vienintelę bei oficialią JAV-bių kalbą, ir kadangi šios rezoliucijos netrukdo ir neuždraudžia kitų kalbų mokymąsi, bei vartojimą,

nuspręsta, kad Lietuvos Vyčių 72-ras Visuotinis suvažiavimas remia šias anglų kalbos rezoliucijas, ir nuspręsta, kad Vyčiai informuos savo senatorius bei atstovus kongrese apie šį nutarimą.

Rašykite savo senatoriams ir kongresmenams. Raginkite juos remti H.R. 169 ir S.r. 167 pravedimą savo atstovaujimuose rūmuose. Jeigu nežinotumėte savo senatorius ar kongresmanus adresu, patikrinkite valdžios ir miesto įstai-gų sąrašą vietinėje telefono knygoje. Įstai-gų adresai bus randami „United States Government“ arba „United

States Congress“ skyriuje. Arba galite skambinti savo vietinei bibliotekai. Bibliotekų tarnautojai šitokią informaciją klausėjams išduoda.

Remkime Koaliciją konstitucinei teisei bei saugumui

Kadangi Lietuvos Vyčių 72-ras Visuotinis suvažiavimas vienbalsiai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Kongreso investigaciją, liečiant Teisinių departamento Specialių tyrimų įstaigos (OSI) nepriimtinos įžeidžiančios bei diskriminuojančios veiklos, nepriimtino neortodoksinio bendradarbiavimo su Sovietų Sąjungos KGB ir konstitucinių teisių pažeidimo pagal Holtzmano priedą, ir kadangi Koalicija konstitucinei teisei bei saugumui, atstovaujanti etninius, veteranus, pavienius, konservatyvius bei susirūpinusius amerikiečius visoje Amerikoje yra užvedusi trijų punktų įstatyminę programą reikalaujančią Kongreso investigacijos OSI atžvilgiu, atitinkamą įstatymais paremtą reformą, ginančią konstitucines teises, ir uždraudimą deportuoti JAV-bių pilietybę praradusius asmenis Sovietų Sąjungon, todėl nutarta, kad Lietuvos Vyčių 72-ras Visuotinis suvažiavimas, susirinkęs New Havene, CT:

a) remia šios Koalicijos įstatyminę programą, b) leidžia paminėti Lietuvos Vyčius kaip endorsuojančią organizaciją,

c) ragina savo narius bendradarbiauti Koalicijos vietinėje bei tautinėje veikloje šios specifinės įstatyminės programos atžvilgiu. Rašykite Koalicijos prezidentui, prideddami moralinę bei materialinę paramą: Mr Anthony Mažeika, President Coalition for Constitutional Justice and Security National Headquarters P.O. Box 29657 Los Angeles, CA 90029

Dariaus Girėno pašto ženklų klausimas
Kadangi Steponas Darius ir Stasys Girėnas, du lietuvių kilmės amerikiečiai pilotai 1933-iais metais apsiėmė įvykdyti transatlantinį skrydį aeronautikos mokslo sumetimais lėktuvu „Lituania“, ir kadangi šis įvykis Amerikos lietuvių visuomenei bei visiems amerikiečiams kelia pasididžiavimą, nuspręsta, kad Lietuvos Vyčių 72-ras Visuotinis suvažiavimas, atstovaudamas daugiau negu 4000 asmenų 59-se kuopose visose JAV-ėse, ragina 1986-tais išleisti pašto ženklų laidą, kuri pažymėtų šį nepaprastą skrydį JAV aviacijos istorijoje.

Rašykite laiškus pašto valdybai, ragindami išleisti komemoratyvinį ženklą Dariaus ir Girėno pagerbimui šiuo adresu: Citizen's Stamp Advisory Committee U.S. Postal Service, 475 L'Enfant Plaza, Room 5536 Washington, DC 20260.

Taigi, sėskime ir rašykime... *John Marcinauskas ir Nancy Pauvasauskas Miro Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.*

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių grupelėje prašomi stalą rezervuoti pas Balfo skyriaus pirm. Alfonsą Jušką.
- Nepraleiskime geros progos pasiklausyti dainuojančių inžinierių, solistų kvarteto koncerto. *R. Ražauskienė*

kvarteto koncertu Balfo 76-as skyrius atšvės veiklos 40-metį. Jau dabar reikia pasižymėti kalendoriuje: lapkričio 29 d. 7:30 v. vakaro Dievo Apvaizdos parapijos salėje Los Angeles vyrų kvarteto koncertas! Bilietų kaina 8 dol. suaugusiems, 5 dol. jaunimui (įskaitant užkandžius, kavą ir vyną). Norintieji sėdėti savoje grupelėje prašomi stalą rezervuoti pas Balfo skyriaus pirm. Alfonsą Jušką.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA (augalin niumami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. ANR. RUDOKO KABINETŲ PERĖMĖ DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7275
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplečiusiu vėnu ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3120 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė **DR. S. LAL**
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.N.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą
Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545
776-9400

DR. ONA VASKEVICIUS (VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val antr. ir penkt. 3 - 5 kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBIA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

ATAKOS PRIEŠ ANTANĄ MASIONIŲ

Gyvenime pasitaiko dvejo-
pos rūšies prieš. Vieni siekia
laimėti, nesidrovėdami sukurti ir
meluoti. Kiti siekia laimėti,
stengdamiesi sakyti teisybę.
Komunistai, aišku, priklauso
prie pirmosios rūšies. Kai jie
ką nors tvirtina, kas siejasi su
politika, tai paprastai ne dėl
to, kad jie laikyti tai esant
teisybe, o dėl to, kad jie tuo
siekia savo partinių intere-
sų. Ne tiesos meilė, o
politinė kalkuliacija apspren-
džia jų žodį. Žinoma, kas to
nesupranta, gali būti jų propa-
gandos suklaidintas. Tokių
pasaulyje daug. Tačiau mes,
lietuvi, ne tik komunistų
propagandą, bet ir jų krivi-
nus darbus patys savo kailiu
patyrėm. Net ir gražius mūsų
jaunimas, apie komunizmo
siaubą tik girdėjęs, šią vasarą
tiesiogiai pergyveno bolše-
vikinio melo paikybę. Tassas
skelbė, kad visi Talyks ir
laisvės žygyje dalyvavę
užsirašę jaunuoliai — tai CIA
specialiai pasamdyti chuli-
ganai, kurie už jiems pavestų
nusikaltimų vykdymą bus
atlyginti Kopenhagoje iš-
mokamais čekiais! Kas
syk išgirdo savo adresu
tokias nesąmones, niekad
komunistais daugiau netikės
(net jeigu jie kai kada ir tiesą
skelbtų) — nebent jis iš tikrųjų
būtų tasai chuliganas... arba
beviltiškai sukvailejęs...

Bet ar ne kaip tik tokiais
kvailiais „Draugo“ bendra-
darbiais ir skaitytojus laiko
mūsų anksčiau minėti A.
Masionio oponentai — tie,
kurie stengiasi jį nugalėti ne
konkrečia jo teigimų kritika, o
mums į akis badymu komunis-
tine propaganda?

A. Balasaitienė, V. Abrai-
tis, L. Kaulinis, o dabar „Nau-
nosenos“, žinoma, ir A. Svilo-
nis labai jaudinasi dėl A.
Masionio atsiminimų „pasi-
tarnavimo“ sovietų propa-
gandai. Bet jie visi ne-
pagalvoja apie kitą gali-
mybę: šie atsiminimai gali
daug greičiau atsidurti — ko
gero net būti ištiesai perspaud-
dinti — pagrindžio spaud-
je. Taip įsistebėję ir agitpro-
po bauba, kad pražiūri tai, ką
Masionio nupasakoti įvykiai
gali reikšti paties ateitinin-
kams, įskaitant ir jų įpėdinius
bei sekėjus pavergtoji Lietu-
voj. Teisybė, viena ranka
Masionis muša tautininkus,
bet kita — glosto ateitininkus
(ir jų asmenyje — visus
katalikų aktyvistus), o tai
šiandien pagrindžio siuoks-
niuose kaip tik madinga. Ir tą
sakome be ironijos: tautininkai
kaip tautininkai pavergtoje
Lietuvoje nūdien nevaidina
organizuoto vaidmens, bet
katalikų aktyvistai kaip
katalikų aktyvistai aiškiai
regimi antisovietinio pasiprie-
šinimo avangarde. O A.
Masionio atsiminimai tokiems
yra jų kovoję paspartis, nors už
tai ir tektų sumokėti šiek tiek
tautininkų reputaciją.

Pastatykime klausimą ši-
tai: kodėl A. Masionis tik pei-
kiamas už tai, kad „juodina
tautininkus“, bet negiriamas
už tai, kad drąsina ateitinin-
kus? Ar pirmieji iš esmės verti
daugiau „apsaugos“ (nuo
Masionio ir komunistų), negu
antrieji verti paramos (irgi
prieš komunistus)? Kodėl?

Neseniai Lietuvos pagrindi-
je pasirodė studija apie prel.
K. Olsauskį ir A. Smetoną
laikais prieš jį sudarytą,
jam nelaimingai pasibaigusią
bylą. Toje studijoje tautininkų
vyriausybė ir jai palankūs
sluoksniai kritikuojami daug
smarkiau ir beatodairiškiau,
negu A. Masionio atsimi-
nimuose. Beje, neslėpsime
savo nuomonės: olsauskinės
studijos išvedžiojimui bei
kaltinimui nepriklausomoms
Lietuvos vyriausybėi mums
daugeliu atveju atrodo visiškai
silpni, šiaudais pagrįsti. O
tačiau faktas lieka faktas, kad

šią studiją išleido okupuotos
Lietuvos pagrindis — tas pats,
kuris šiandien lieja savo
kraują bekompromisinėje ko-
voje su okupantu.

Tik šičia ir pasirodo tam
tikrų A. Masionio oponentų
hipokrizė: puola A. Masionį
dėl „krislo“, o olsauskinės stu-
dijos „dramblio“ nepastebi. Ir
tai nežiūrint to, kad pastaroji
neliko „užkišta“ tik krašto po-
grindžio spaudoje, o buvo per-
spausdinta ir paskleista išseivi-
joje, lygiai kaip ir „Drauge“
paskelbtą Masionio atsimini-
mai.

Masionio atsiminimai ribo-
jasi paties autoriaus bei jo
draugų pergyvenimais, ir prie-
kaištai tautininkų adresu
remiami tuo, kas nutiko jam
pačiam ir tiems jo draugams.
Olsauskinė gi studija kaltini-
mus remia daugiausia
hipotezėmis ir spėliojimais
apie bylą, kurioje pats autori-
us nedalyvavo ir kurios
dokumentai beveik visi arba
pražuvę, arba neprieinami.
Taigi, abudu raštai kritikuoja
tautininkus — tik vienas tai
daro kur kas švelnesniu tonu
ir tvirtesniu pagrindu už kita.
Bet tautininkų gynėjai soviet-
inės propagandos pavojų ir
„laisvos Lietuvos niekinimą“
žiūri kaip kodėl tik ryšium su
vienu iš jų — ir tai lyg tyčia
tuo nuosaikesniuojų ir tvir-
čiau pagrįstuoju!

Kita vertus, jeigu kovojan-
čiam ir tenykštes sąlygas
žinančiam pagrindžiu neaktuali
olsauskinė tyčių galimybė
būti pajungtoms bolševikinei
propagandai, tai ar mums,
„kovojuojantiems“ iš už vanden-
yno „barikadų“, tinka būti
„popiežiškiesiems už popie-
žių“ ir A. Masionį barti už tai,
dėl ko žymiai aršesnės knygos
autorių ne tik nebėra pagrindi-
dis, bet dargi pats ją iškelia
dėdies šviesa? Nejaugi mes
„geriau pažįstame“ komuniz-
mą ir „labiau mylime“ nepri-
klausomybę už tėvynėje dir-
bančių rezistentus?

Bet neužsikirkim ties
traktatu apie Olsauskį. 1977
m. Chicagoje Lietuvių
krikščionių demokratų sąjunga
išleido taip pat nežinomo
Lietuvos pagrindžio autoriaus
parašytą monografiją „Arki-
vyskupas Mečislovas Reims“.
Ten, tarp kitko, yra tokie
snykai: „Tautininkų kova su
katalikais“ (89-97 psl.),
„Katalikų Universiteto
kūrimosi istorija“ (97-102)
ir „Kiti katalikų vargai prieš II
pas. karą“ (105-109). Nesinori
net minėti, kiek toje knygoje
apibūdinama tautininkų
katalikams padarytų skriaudų:
Geležinio Vilko įsteigimas
tarp kitko „katalikų veikė-
jams užpildinti“, tų veikėjų
šalinimas iš valdinių tarny-
bų, tremimas ir sodinimas į
kalėjimus, angelaičių ir katali-
kų moksleivių ateitininkų
uždarymas, intrigos prieš
Teologijos-Filosofijos fakul-
tetą, uždraudimas steigti
atskirą Katalikų universitetą,
bylos prieš vysk. Reinį bei 101
kunigą ir t.t. ir t.t.

Persūdyta? Neabejotinai.
Tačiau nei tai knygai pasiro-
džius, nei vėliau iš tokio A.
Svilonio nebuvo nė mur-mur,
kad tuo „keliamas mūsų tarpe
erzelis“ ir „džiuginamas
okupantas“. Kodėl ne? Ogi dėl
to, kad jis pats priklauso tai
leidėjų organizacijai ir nebesu-
mojo, kaip „Naujienose“ kad
ir slapvardžiu prisidengus
vartyti savo iprastinę dainelę
prieš „okupanto tautininkus“.
Bet dabar pasitaikė A. Masio-
nis — mat, bendruomenininkas
ir net „frontininkas“ — ir
staiga prisivileis veidmainis vėl
„pragydo“...

O tautininkai irgi atgavo
drąsą prieš Masionį, nors kai
daug skaudžiau juos puolė
„krikdemų“ balsas — jie tylė-
jo, kaip pelės po šluota. Gal
pabijoję dr. Bobelio?

Pirmas iniciatorių ir visuomenės atstovų pasitarimas LF reikalu. Iš kairės sėdi: J. Liorentas, V. Ignaitis, A. Rūgytė, prel. M. Krupavičius, dr. A. Razma, St. Barzdukas, J. Breivė ir J. Švedas; stovi: D. Bielskus, J. Jasaitis, V. Naudžius, A. Pupelis, B. Babrauskas, V. Šmulskytis, dr. G. Balukas, dr. A. Nasvytis, dr. A. Rugienė, dr. B. Poškus, dr. K. Ambrozaitis, A. Kareiva, dr. F. Kaunas ir V. Dzenkauskas.

LIETUVIŲ FONDAS — LIETUVYBĖS SROVĖ

Dr. Antanas Razma kalba apie Lietuvų Fondą

Kaip žinome, dr. A. Razma
yra milijoninio fondo idėjos
iškėlėjas ir realizuotojas.
Lietuvių Fondo vadovybėje
nuo pat jo įsteigimo ėjo įvai-
rias pareigas, o šiuo metu yra
Lietuvių Fondo valdybos pir-
mininkas.

Spaudoje yra pasirodę kriti-
škų pasisakymų dėl Lietuvių
Fondo santykių su JAV lietu-
vių Bendruomene ir pelno pas-
kirstymu. Šiais ir kitais
klausimais pasisakytis ir kreiv-
pauš į LF pradininką ir da-
bartinį valdybos pir-
mininką dr. Antaną Razmą.

Prieš atsakydamas į
pateiktus klausimus, noriu
pateikti bendrą nuomonę
ir kai kuriuos pasisakymus apie
LF vadovybę. Daug ironiškų
pasireiškimų yra žmogaus
gyvenime, o ypatinai visuo-
meninėje veikloje. Kai 1960 m.
„Drauge“ iškėliau būtinumą
suorganizuoti milijoninį
fondą, mane daug kas laikė
juokdariu, naiviu fantazuoto-
ju ir net garbėtroška. Bet kai
po 24 metų LF organizatorius,
LB apylinkių tautos, aukto-
jų, spaudos ir radio valan-
dėlių dėka LF peržengė 3 mil-
jonus ir lietuviškiems
reikalams buvo padalinta dau-
giau kaip 1,5 milijono dol.,
atsiranda keistulys, kurie
nuogąstauja spaudoje, kad LF
vadovybė nėra pajėgi adminis-
truoti šią milžinišką lietuvi-
ybės reikalams finansinę jėgą.

Ar ne ciniški skamba?
Užlipome į kalno viršūnę, bet
kai kurie galvoja, kad mes
nepajėgūs vaikščioti savom
kojom.

— Jūs buvote milijoninio

A. JUODVALKIS

fondo minties iškėlėjas,
parašęs 1960.XI.8 d. „Drau-
ge“ straipsnį, apie tokio fondo
reikalingumą. Kokia buvo
visuomenės ir JAV LB vado-
vų reakcija?

— Pradžioje JAV LB vado-
vai į mano tą fondo idėją
nekreipė dėmesio, nes panašų
idėjų buvo skelbta jau anks-
čiau per visą dešimtmetį.
Mano iškeltą milijoninio
fondo idėją „Draugo“ redak-
torius, rašytojas Aloyzas
Baronas susižavėjo ir nuo pat
pirmos dienos populiariu ją
parašydams daugybę straips-
nių spaudoje (daugiausia
„Drauge“). Taip pat nuo
pradžios tą idėją rėmė Mari-
jonų provincijolas kun. dr. V.
Rimšelis, „Draugo“ vyr.
redaktorius kun. Pr. Garšva,
rašytojas B. Babrauskas,
Alicija Rūgytė, dr. G. Balu-
kas, dr. P. Kisielius, inž. V.
Naudžius, dr. F. Kaunas, dr.
Vyta. Tauras, dr. K. Ambro-
zaitis, dr. J. Valaitis, dr. Vl.
Ramanauskas, poetas B. Braz-
dionis, V. Ignaitis, dr. B.
Poškus, V. Šmulskytis ir
daugelis kitų. Žurnalistas,
visuomenininkai, profesiona-
lai, finansininkai pažadėjo
visokeriopą pagalbą fondo
realizavimui (žiūr. LF lei-
diuvis 23-49 psl.). Jau 1962 m.
LF vadovybė buvo nustebinta
pirmąją dr. Juozo ir Alek-
sandros Kazickų didžiausia —
10 tūkstančių dol. auka.

Kai spaudoje ir privačiuose
pasikalbėjimuose milijoninio
fondo idėja tapo kasdienine
tema, tada aš ir daugelis kitų
fondo iniciatorių sužinojome,
kad ir JAV LB centro valdy-
ba svarsto Geležinio fondo
įsteigimą. Tuometinis JAV LB
valdybos pirm. Stasys Barzdu-
kas susidomėjo, kokie žmonės
yra to fondo iniciatoriai, kad
leidžiasi į tokias milijoninio
fondo idėjas.

— Kas ėmėsi iniciatyvos
susitikti su JAV LB krašto
valdyba (tuomet centro valdy-
ba) ir pasikeisti nuomonėmis
dėl milijoninio fondo steigi-
mo?

— Ar aš jam ar jis man
parašė ar paskambino, tiks-
liai neatsimenu, bet Stasys
Barzdukas buvo už greitą
susitikimą su mumis — fondo
iniciatoriais, nors jo vicepir-
mininkas dr. Alg. Nasvytis
buvo kitai nusistatęs prieš
tokio milijoninio fondo idėją.

— Kas tame pasitarime at-
stovavo iniciatoriams ir kas
JAV LB Bendruomenė?

— Lietuvių Enciklopedijos
36 tome (papildomas) 346 psl.
yra nuotrauka, kur 1961.III.19
posėdyje išvardinti LF inicia-
toriai su LB veikėjais posė-
džiavo A. Rūgytė bute ir
susitarė organizuoti vieną
daugelis kitų. Žurnalistas,
visuomenininkai, profesiona-
lai, finansininkai pažadėjo
visokeriopą pagalbą fondo
realizavimui (žiūr. LF lei-
diuvis 23-49 psl.). Jau 1962 m.
LF vadovybė buvo nustebinta
pirmąją dr. Juozo ir Alek-
sandros Kazickų didžiausia —
10 tūkstančių dol. auka.

Kai spaudoje ir privačiuose
pasikalbėjimuose milijoninio
fondo idėja tapo kasdienine
tema, tada aš ir daugelis kitų

fondo iniciatorių sužinojome,
kad ir JAV LB centro valdy-
ba svarsto Geležinio fondo
įsteigimą. Tuometinis JAV LB
valdybos pirm. Stasys Barzdu-
kas susidomėjo, kokie žmonės
yra to fondo iniciatoriai, kad
leidžiasi į tokias milijoninio
fondo idėjas.

— Kas ėmėsi iniciatyvos
susitikti su JAV LB krašto
valdyba (tuomet centro valdy-
ba) ir pasikeisti nuomonėmis
dėl milijoninio fondo steigi-
mo?

— Ar aš jam ar jis man
parašė ar paskambino, tiks-
liai neatsimenu, bet Stasys
Barzdukas buvo už greitą
susitikimą su mumis — fondo
iniciatoriais, nors jo vicepir-
mininkas dr. Alg. Nasvytis
buvo kitai nusistatęs prieš
tokio milijoninio fondo idėją.

— Kas tame pasitarime at-
stovavo iniciatoriams ir kas
JAV LB Bendruomenė?

— Lietuvių Enciklopedijos
36 tome (papildomas) 346 psl.
yra nuotrauka, kur 1961.III.19
posėdyje išvardinti LF inicia-
toriai su LB veikėjais posė-
džiavo A. Rūgytė bute ir
susitarė organizuoti vieną
daugelis kitų. Žurnalistas,
visuomenininkai, profesiona-
lai, finansininkai pažadėjo
visokeriopą pagalbą fondo
realizavimui (žiūr. LF lei-
diuvis 23-49 psl.). Jau 1962 m.
LF vadovybė buvo nustebinta
pirmąją dr. Juozo ir Alek-
sandros Kazickų didžiausia —
10 tūkstančių dol. auka.

Kai spaudoje ir privačiuose
pasikalbėjimuose milijoninio
fondo idėja tapo kasdienine
tema, tada aš ir daugelis kitų

— Ar JAV LB centro valdy-
ba turėjo planą steigti panašų
fondą?

— JAV LB centro valdyba,
pasirodo, jau daug metų
planavo steigti Geležinį fondą,
bet, kaip dažnai pasitaiko
organizacijose, fondo plana-
vimas vis nebuvo užbaigtas
diskutuoti komisijose. Tuo
tarpu milijoninio fondo idėjos
realizavimas (privatūs inici-
atorių dėka) po pusės metų
tapo tikrove: statusas sureda-
guotas, tūkstantinės ir šim-
tinės renkamoms.

— Kokie pagrindiniai skirtu-
mai buvo tarp Jūsų siūlomo
ir LB ruošiamo fondo?

— 1961.IX.2-3 dienomis New
Yorke JAV LB taryba beveik
vienbalsiai (išskyrus dr. Alg.
Nasvytį, kuris balsavo prieš)
nutarė organizuoti vieną
fondą, milijoninio fondo orga-
nizavimo principus paėmus
pagrindan su kai kuriais
papildymais: 1. fondo pagrin-
dinio investuoto kapitalo
kasmetinį pelną skirsto fondo
skirstymo komisija, į kurią po
3 narius siunčia JAV LB ir
fondo tarybos. 2. Taip pat
JAV LB taryba turi patvirtinti
LF statutą ir jo pakeitimus.
LF statuto pakeitimai
įsigaliojė JAV I tarybos
pritarimu, jeigu šios LF
narių suvažiavime patvirtinti
LF statuto pakeitimą pramūtų
ketvirtadalių suvažiavime
registruotų balsų dauguma.
Per 24 LF veikimo metus, buvo
rodos, trys nežymūs LF statu-
to pakeitimai ir visi jie buvo
JAV LB tarybos patvirtinti.

— Milijoninio fondo idėja lai-
mėjo JAV LB tarybos daugumą
balsų tik todėl, kad
statutas buvo sureduotas
banke jau turėjo surinkę
dugiau kaip 20 tūkst. dol. ir 40
tūkst. pasižadėjimų. Į šį
suvažiavimą buvau atsivežęs
įstatų redaktorių adv. Alg.
Keželį, kuris logiškai ir teisiškai
išaiškino milijoninio fondo
įsteigimo realumą. Tuo tarpu
JAV LB Geležinio fondo statu-
tas dar tebebuvo rašomas.
Skirtumas tarp tų dviejų
fondų buvo didelis. Geležinis
fondas turėjo būti visiškose
JAV LB kontrolėje, aukotojai
neturėjo jokių teisių, tik būtų
gavę pažymėjimus. Milio-
ninio fondo aukotojai patys
tvarko fondą, kapitalą laiko
neliečiamą laisvai Lietuvai,
tik gautas kasmetines pajau-
mas skirsto lietuviybės dar-
bams.

— Kiek pagrindo turi iškel-
tieji Lietuvių Fondui priekaiš-
tai ir tų žmonių nuovoka apie
L. Fondo paskirtį?

— Priekaištai labai nelo-
giški ir nerealiūs. Tie žmonės
rėrėtų pasiskaityti L.E. 36
tomą ir LF leidinį, kur gana
nuosekliai aprašyta LF stei-

gimo ir organizavimo istorija
ir principai. LF yra įsteigtas
ne kokios lietuvių organizaci-
jos išsilaikymui, bet lietu-
viybės darbų ugdymui išseivi-
joje ir būsimos laisvos
Lietuvos gerovei.

— Nuo Jūsų paskelbto pir-
mojo atsisakymo netrukus
sueis 25 metai, tai ilgokas
laikas ir galima padaryti kai
kurias išvadas. Ar esate
patenkintas iškęles milio-
ninio fondo idėją ir JAV LB
pritarimą, išauginus į trijų
milijonų dol. kapitalą?

— Net nesapnavau, kad LF
taip stebuklingai išaugtų į
daugiau 3-jų milijonų finan-
sinę instituciją. Taip stebuk-
lingai LF augo, kadangi pa-
čioj pradžioj buvo geri isti-
tatai numatyti pagrindai, atė-
juo nuostabiai puikūs organi-
zatoriai ir LF vadovybė, įsi-
jungę nepavargstantys idealis-
tai LB apylinkių valdybų įga-
liotiniai ir dosnūs aukotojai.

— Atskirai išvardinsiu magiš-
kas LF augimo priežastis: LF
kapitalas nejudamas, amži-
nas (ir gali būti grąžintas lais-
vai Lietuvai ateityje), patys
aukotojai valdo fondą; aukos
ateidžiamos nuo federalinių
mokesčių or LF yra valdžios
kontrolėje; remia visus lietu-
viybės išlaikymo būtinuosius
darbus išseivijoje, nežiūrint, ar
juos vykdo LB-nė, kita organi-
zacija ar atskiri asmenys; LF
metinis narių suvažiavimas
yra vyriausias organas, kuris
renka pagal LF įstatus tarybą
ir kontrolės komisiją; LF
ryšiai su JAV LB yra tampo-
ri ir LF įstatuose įteisinti;
kiekvienas asmuo gali įsteigti
savo vardo fondą jo pasirink-
tą lietuviybės tikslui remti
LF ribose. Tokio asmens auka
turi būti ne mažesnė kaip 3
tūkstančiai.

— Kokia yra Jūsų vizija į
Lietuvių Fondo ateitį?

— Aš tikiu, kad LF vadovy-
bės užsibrėžtas tikslas pasiek-
ti 5 milijonus per ateinančius
5-8 metus yra realus. Gaunant
kasmet iš LF investuoto
kapitalo aršiai pusės milijono
dol. pajamų, būtų galima
patenkinti visus pagrįstus
prašymus lietuviybės darbams.

— Ką dar norėtumėt pasakyti
Lietuvių visuomenei apie
Lietuvių Fondo paskirtį ir
reikšmę?

— Nepaprasta padėka pri-
klauso vyresnei lietuvių kati-
tai už didelės aukos LF-dui. I-
jų jau daug yra nuėję amži-
nybėn, bet jų sudėtos aukos
fonde ir palikti testamentiniai
palikimai tarnaus amžinai
lietuvių ir laisvai Lietuvai.

Tiesa, kai kas nėra paten-
kintas mūsų išmokėjimais tie-
sigu lietuviybės darbų vykdy-
tojams. LF vadovybė panašiai
(Nukelta į 4 psl.)

KRAŠTAS, KURIAME GYVENAM

Kelionės po Ameriką išpūdziai

VINCAS ŠALČIŪNAS

14

Prisuku prie pat stebėjimo aikštelės krašto, kad
abu geriau matytume apačioj (gal apie pusę mylios
žemiau) putojantį vandenyną. Žmona užsidengia
akis ir garsiai protestuoja už mano „drąsą“. Ji neži-
no, kad ir man šurpas pečius laiz! Iš vandens kyšo
kelios didžiulės uolos, ant kurių viršaus skursta
viena kita, vėjo iškrevota pušėlė. Tokie vaizdai
dažnai kartojasi, kol privažiuojam Point Lobos pa-
rką, esantį arti Carmel miestelio.

Point Lobos parke jūros krantas labai uolėtas, o
iš vandens kyšo kelios aukštos ugnikalnių kilmės
salos, kurių vieną — Sea Lion Rocks — yra užvaldę
dideli ruoniai, o Bird Island sala yra apgulta
didžiuliu jūros paukščių, kurių didžiausi yra ilga-
kakliai kormorantai, rudieji pelikanai ir pilkosios
akmenutės, kuriame mėgsta žaisti bangos; į akme-
žuvėdros. Laimingiesiems dar pavyksta matyti
pilkuosius balinginius ir jūros ūdras, bet man jų maty-
ti neteko. Užtai urvines voveris gali fotografuoti kiek
patinka. Jų čia daug ir jaukius, nes yra pripratusios
iš praeivių tykoti maisto trupinių.

Netoliese yra kita atrakcija — ant uolėto jūros
kranto stovi vėjo iškraipytų kiparišų kolonija, kurių
parke. O kiek čia voverių, tai išlenda, tai slepiasi po
groteskiniai mostai teikia įdomumą ir savotišką
grožį. Taipgi šiame parke yra gausu nepažįstamų
augalų ir laukinių gėlių. Šiame įdomiam kampely
norėtusi ilgėliau pabūti, bet žmona vaikščioti negali,

ir esame nutarę pamatyti išgarsėjusią Carmel misi-
ją bei apvažiuoti populiarią „17-kos mylių kelią“
pajūryje. Reikia paskubėti, nes naktynę rasim tik už
San Francisko.

Pajūry susigūžęs kompaktinis Carmel miestelis
neskuba į modernias naujoves ir biznio avantiūras.
Niekur nematyti MacDonald's ar kitų paskubos
„restoranų“, o tik šeimyniškai tvarkomos pardu-
tuvės, kavinės ir užkandinės, kuriose prie kavos
gami namie kepto pyrago. Viskas čia taip švaru,
kuklu ir patrauklu.

San Carlos Borromeo misiją įsteigė ispanų
vienuolis Serra 1770 m. Čia yra palaidoti jo palaik-
imai, o didokam muziejų randi jo misijos darbų ir
indėnų gyvenimo eksponatus. Dvibokštė ispaniško
stiliaus bažnytelė veikia ir dabar. Iš jos patenki į
nemažą kiemą, kuris apsidintas įvairiom gėlem,
žydinčiais krūmais ir net papuoštas fontanu. Labai
jauki ir rami aplinka.

„17-mile Drive“ kelias per pušynus ir pamariais
apsuka kurortinį miestelį Monterey pusiasalyje. Miš-
kas vešlus ir turtingas pušimis ir kai kuriais lapuo-
čiais. Privažiuavus jūrą, miškas palieka nuošaliau,
išsilygina kalvos, o kelias bėga pajūriu vos kelias
pėdas pakilęs nuo vandens. Krantas žemas, dugnas
akmenuotas, kuriame mėgsta žaisti bangos; į akme-
žuvėdros. Laimingiesiems dar pavyksta matyti
pilkuosius balinginius ir jūros ūdras, bet man jų maty-
ti neteko. Užtai urvines voveris gali fotografuoti kiek
patinka. Jų čia daug ir jaukius, nes yra pripratusios
iš praeivių tykoti maisto trupinių.

Is „ruonių salos“ ataidi nuolatinis „Lojimas“, o
Bird Rock irgi apgulta paukščių, kaip ir Point Lobos
parke. O kiek čia voverių, tai išlenda, tai slepiasi po
uolomis! Toliau kelias vėl kopina į kiparišų mišką.
Dar kiek toliau stovi Lone Cypress — „viniškas kipa-
riso medis“, išaugęs ant aukštos granito uolos, kurią
nuolatos plaka apspuotjusios bangos. Sakoma, kad

šis reginys yra labiausiai fotografuojamas objektas
visoje šiaurinėje Amerikoje. Dar matėme daugiau
gražių vaizdų prie „žvejų iškyšulio“: čia didelės, vėjo
ir vandens nušlifotos uolos, netvarkingai sukrau-
tos vandenynne keturių kiparišų pavėsyje, ten Ghost
Tree — bešakis kipariso stobris, lyg vaiduoklis
rankas virš galvos užmetęs, stovi pakelėj. Čia
margaspalvis Pebble Beach kurortas, pro kurį
įsimušam į SR 1 kelią ir leidžiamės link San Fran-
cisko. I-280 greitkeliu jį pasiekę, stabteliam tik
užkasti ir per rūkose paskendusį Golden Gate tiltą
atsiduriam Corte Madera pas mūsų pažįstamą jau
suteimus.

Inž. Juozas Ramanauskas su šeima anksčiau
gyveno Philadelphiaje. Čia draugaudavom mes ir
mūsų vaikai, dainuodavom chore, dalindavomės
bendrąis rūpečiais. Prieš porą metų Juozas pergyve-
no baisų skausmą, kai jo mylima žmona paliko šį
pasaulį. Nelengva vienam be draugės, be šeiminių,
bet namuose tvarkosi pavyzdinai. Susinešę
daiktus ir kiek atsigaavę, dar ilgai šnekučiuavomės.
Kai Onutė naktiai pertvarkė savo koją, Juozas,
pamatęs negyjančią žaidą, patarė kreiptis į gydy-
toją.

16-ji diena

Iš ryto Juozas išvažiavo į tarnybą, o aš paskam-
binau į vieną kliniką, kuri pasiūlė atvykti antrą
valandą. Turime laiko pamatyti Kalifornijos sostinę
Sacramento ir pakeliui esančią San Raphael Arcan-
gel misiją, kuri, atstatyta 1949 m., jau yra praradusi
savo originalų charakterį. Toliau važiuojam derlin-
gu slėniu, kurio laukose vešliai auga javai, daržo-
vės, vynuogynai. Visa kelionė iki Sacramento užtru-
ko apie dvi valandas.

(Bus daugiau)

SUTUOKTUVĖS ROMOJE, VESTUVINIS POKYLIS AKRONE

Artėjant VII-ajai tautinių šokių šventei Clevelande, 1984 metais Čiurlionio ansambliis kreipėsi į dainos mėgėjus, prašydamas jungtis į ansamblių. Dainą mėgstanti Julija Jogaitė, kuri dainavo gimnazijos ir universiteto chorose, atsiliepė į kvietimą. Repeticijų metu susipažino su čiurlioniečių Rimvydu Čepuliu. Po tautinių šokių šventės draugystė vystėsi toliau, išaugdama į meilę. Per Kalėdas įvyko sužadėtuovės.

Abu jaunieji jungtves norėjo atžymėti atmintiną įvykiu gyvenime. 1985 metų rugsėjo 21 dieną Šv. Petro bazilikos choro koplyčioje, solisto giesmės ir vargonų muzikai skambant, mgn. Antanas Jonušas palaimino Julijos ir Rimvydo priesaiką. Liudininkų tarpe buvo jaunosios tėveliai Eugenija ir Pranas Jogai iš Akrono, jaunojo mamytė Romualda Čepulienė iš Clevelando, jaunojo sesuo Daina iš Chicago, vyriausia pamergė Patricia DeStadio iš Clevelando, vyriausias pabrolis Kęstutis Sušinskas su žmona Rūta iš Chicago, fotografas Romas Puteris iš Toronto ir dar pora jaunų svečių. Po jungtvių visa grupė nuvyko į lietuvių koplyčią, kuri yra Šv. Petro bazilikos pogriandyje, pasimelsti į Šiluvos Mariją. (Bazilikos vadovybė neleidžia jungtvių pagrindžio koplyčiose, nes ten laidojami mirusieji). Arkiv. Paulius Marcinkus, kuris anot mgn. A. Jonušo yra Vatikano miesto meras, priėmė visą grupę audiencijoje. Jaunavedžiai gavo Šv. Tėvo palaiminimo telegramą, meniška pergaminta ir specialias dovanas.

Vestuvinei grupei atvykus į Villa Lituania, seselės, kurios administuoja įstaigą, sutiko jaunuosius su muzika ir puikiais vaisėmis. Spalio 22 dieną Vatikano autobusas visus vestuvių dalyvius nuvežė į Vatikano radijo studiją, iš kur šv. Mišios buvo transliuojamos tiesiogiai į Lietuvą. Pamaldos dalyviams paliko gilų įspūdį.

Jaunieji pakeliavę po Italiją, Šveicariją, per Olandiją grįžo į Clevelando — Chesterfield apylinkes nuolatiniame gyvenime.

Abiejų jaunųjų tėvai Pranas ir Eugenija Jogai ir dr. Algimantas ir Romualda Čepuliai spalio 5 dieną surengė sutiktuves Akrono priemiesty. Vakarų programos vedėjui Algijui Rukšėnui pasveikinus svečius, jaunuosius prie stalo palydėjo Eglės Laniauskienės suorganizuota

šokėjų grupė. Svetimtaučiai svečiai turėjo progą pamatyti lietuvišką „Rezginėlę“. Prie jaunųjų stalo sėdėjo Patricia DeStadio, Kęstutis Sušinskas vienintelė palydos pora, — Ingrida ir Kęstutis Civinskai, Regina ir Jurgis Jogai iš Kalifornijos, Viktorija Jogaitė ir jos sužadėtuotinis W. Pakulis iš New Yorko, Daina Čepulytė iš Chicago ir Edis Čepulis iš Indianos. Salėje svečių tarpe buvo matyti jaunosios sesuo Kazimiera DeSalvo su šeima iš Davenport, Iowa ir brolis Alfonsas su žmona iš Las Vegas, Nevada (abu tarnauja JAV aviacijoje), jaunosios krikšto tėvai Apolonija ir Linas Staškūnai iš Floridos, jaunojo krikšto motina Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai iš Chicago. Krikšto tėvas prof. Antanas Kučas dėl sunkios ligos negalėjo dalyvauti. Vaisės pradėtos DM parapijos choro giesme — malda, dirguojant Ritai Klionienei. Salėje buvo apie 230 svečių. Julija priklauso Šv. Mergelės Marijos Nepaliaujamos Pagalbos parapijos chorui ir Rimvydas Čiurlionio ansambliui. Dauguma choristų dalyvavo vestuvėse. Dr. Eugenijui Šilgaliiu akordeonu pritariant, buvo sudainuota lietuviškų dainų. Abu jaunavedžiai lankė lituanistines mokyklas, priklauso ateitininkų organizacijai. Rimvydas mėgsta praleisti laisvalaikį su sklandydama.

Julija, baigusi Mount Union College, tęsė toliau studijas Case Western universitete, kur 1985 metų pavasarį gavo magistro laipsnį. Šiuo metu dirba Mincom Business Systems kaip patarėja (Consultant) įvairių skaitmeninių mašinų sistemose. Rimvydas, baigęs chemijos studijas Notre Dame universitete, įsigijo magistro laipsnį University of Cincinnati. Dirba Sohio Petroleum įmonėje vyresniojo tyrinėjimų chemiko pareigose.

Kad jungtuvės galėjo įvykti Romoje taip sklandžiai ir įspūdingai, tai didelis nuopelnas prl. Antano Jonušo. Jis visą savo laiką pašvenčia patarnavimui kitiems, bet ypač lietuviams. Jis visus su šypsniu sutinka aerodrome, teviškai globoja Romoje ir Vatikane, išleidžia kaip savo giminaičius. Kas nėra buvęs Villa Lituania ir stebėjęs prel. Antano darbą, tam sunku yra įsivaizduoti tą amžinai svečiai besirūpinantį asmenį. Prel. L. Tulabos teigimu, prel. Jonušas užmiršta savo poilsį, atostogas ir išnaudoja Dievo duotą dovaną savo talentus artimo pagalbai.

Naujų lietuviškų šeimų grupė Clevelande padidėjo nauju nariu. Tos jaunosios šeimos, turinčios puikų profesinį pasiruošimą, gerus atlyginimus ir žinančios mūsų išievyti tautos problems, yra padrašinanti viltis ateičiai.

Prie visų gražiausių Dievo palaimos, laimės ir sveikatos linkėjimų reikėtų prijungti ir meilę savo tėvų tautai ir kraštui, pasiliekant gyvaisiais lietuvių tautos nariais.

Su geriausiais linkėjimais Julijai ir Rimvydui.

Pr. Vc.

KAIP JAUNIMAS LINKSMINOSI

XIX a. pabaigoje Suvalkijos kaime dažniausiai šokta šocas, polkos, valsai. Prieš I visuošenę ir linkiu dar daug, daug metų rūpintis Lietuvių Fondo kapitalo telkimu, investavimu ir pelno paskirstymu.

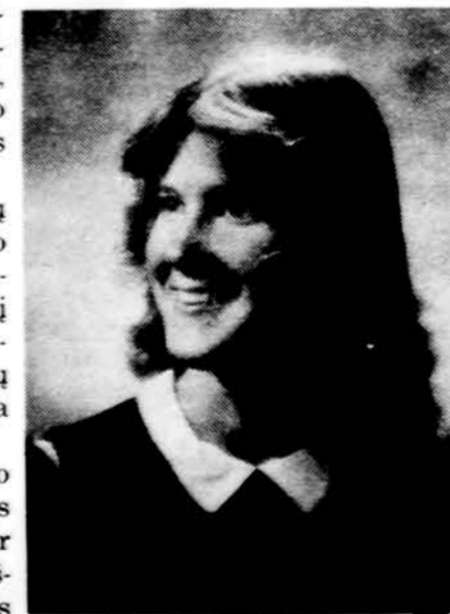

Julija (Jogaitė) ir Rimvydas Čepuliai su jungtvių liudininkais Šv. Kazimiero koplyčioje Romoje.

BR. JONUŠO STIPENDIJA G. REŠKEVIČIŪTEI

Muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo lituanistinė stipendija šiais metais atiteko Omahoje studijuojančiai Gailutei Reškevičiūtei. Stipendija iš eilės jau devintoji. Ją įsteigė Jonušo našlė Emilija Jonušienė, kasmet tam reikalui skirdama po tūkstantį dolerių. Remdama lietuviškąjį jaunimą, nori prisidėti prie lietuvių išlaikymo ir jamžinti savo vyro atminimą.

Stipendijos įteikimas įvyko spalio 20 dieną Jonušienės ir Reškevičių šeimų rately, mecenatės gražioje namuose. Ta proga iš Chicago buvo atvykęs Č. Grincevičius, kuris savo trumpam žody išskėlė mecenatės dosnumą, priminė, kad yra nemaža mūsų tautiečių, žymiai daugiau prasi gyvenusių, tačiau jų nematome nei veikėjų, nei aukas ar stipendijas davėjų eilėse. Jonušienė iš savo sunkiai uždirbtų pinigų skiria ne vien stipendijas, bet gan stambiai remia lietuvišką spaudą, vienuolynus ir kitas institucijas. Remia, nes dar neseniai pati matė, kaip sunku kas nors pradėti ir daryti, kai nėra kas remia. Kalbėtojas pasveikino jauną stipendiatę, palinkėjo, kad sektų labai veiklių tėvų pėdomis; kad jaunystėje išsiugdytų aiškia ir tvirtą pasaulėžiūrą, paremtą krikščioniškai katalikiškais principais; kad didžiūtųsi, jog gimė lietuvaite ir išliktų kovotoju už lietuvių eilę; kad būtų lojali gyvenamam kraštui.

Gailutė Reškevičiūtė

Gailutė politinius mokslus ir anglų kalbą studijuoja Nebraskos universiteto Omahos padalinį, o lituanistiką neakivaizdiniu būdu. Lankė ir labai gerai baigė lituanistinę mokyklą, skaito lietuvišką spaudą, šoka tautinius šokus, dainavo mokyklos chore. Daugiausia dirba su pačiom jauniausiom skautėm, labai paslaugi ir neatsisako nuo jokio lietuviško darbo, dalyvavo visose skautų stovylose. Jos motina Gražina Reškevičienė visą gyvenimą

lietuviškam reikalui aukoja ne vien tik laisvalaikį. Šeima išaugino ir du šaunius sūnus. V.G.

Nesielkite blogai, ir blogio nebus.

L. Tolstoj

ANNUAL RUMMAGE SALE
SKOKIE VALLEY SYNAGOGUE
8825 E. Prairie Rd., Skokie, Ill.
Best Merchandise Ever
Sat. nite, Nov. 9-8 p.m. to 11 p.m.
Sun., Nov. 10 — 10 a.m. to 4 p.m.

APSIPIRKITE DABAR!

GOLDEN RIPE BANANAS (bananai) sv. 18 c.

WINTÉ CABBAGE — good for kraut — (kopūstai) sv. 8 c.

CELLO CARROTS (mokus) 5-1 sv. maišai \$1.00

SUNKIST CALIFORNIA ORANGES (apelsinai) 3 sv. \$1.00; dėžė \$1.15

GREEN PEPPERS (pipirai) 3 sv. 1.00

bušelis \$6.95

LOOSE BEETS (burokai) 4 sv. \$1.00

25 sv. maiš. \$3.95

In the dairy

GALLON OF MILK — whole (pienas) \$1.49

GALLON OF MILK—2% (pienas 2%) \$1.39

GALLON OF MILK — 1% or skim (pienas 1%) \$1.19

Išpardavimas trečiadienį, lapkričio 6 — sekmadienį, lapkričio 10

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018

2429 W. 75th Ave. — Tel. 985-1103

8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — MOTERYS

Ieškome lietuvių arba angliškai kalbančios moters gyvenančios vakariniame priemiestyje. Prizūreiti 3 mėnesių mergaitė Downers Grove, Ill. Prašome skambinti 960-3642.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijal, Stereo ir Oro Vėdinimai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

Amžinąjį Miestą geriausiai primins Romos sonetai

SACRA VIA

(Šventoji gatvė)

Parašė Alfonsas Tyruolis

Išleido "Ateitis" su plačiais

paaiškinimais. 48 pusl. Kaina

\$1.50.

Gaunama "DRAUGE"

RICHARD SCARRY

ANO ŽODYNAS

is daug spalvili iliustruotas leidi-

ni lietuvių ir anglų kalba III-ji lai-

da paruoštas specialistų pedagogų.

Jau praėjo metai kaip II-ji laida buvo iš-

leista. Žodyną išleido JAV LB

Sėkimo taryba 1984 m. Kaina su

atnaujinimu \$11.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

Marquette Parke išnuomuoja-

mas 5 kamb. butas. 3 mieg.,

šaldytuvai ir pečius virimui.

Dėl nuomos susitarime.

Tel. 775-4513

1½ BRICK HOUSE

4 bedroom, 2 full baths. Good

condition. must see — 7211 S.

California. By owner. \$52,900.

Tel. 778-4557

House for sale — by owner —

Garfield Ridge area. 3 bdrm.

brick full basement. 2 car ga-

rage w/opener, C/A applian-

ces, newly decorated very

clean, many extras. \$71,900.

Call HANK 581-3836 or

420-1001, ext. 4690

FOR SALE: Central Wisconsin, 20

miles to Wisc. Dells, 200 acres on

blacktop, bldgs., deer, foxes, wood-

chucks on property. Water, electri-

city, septic tank, Fruit trees. Partly

fenced, 6 miles to lake, fishing, swim-

ming, boating. \$55,000. Write:

OWNER

401 Brunswick Avenue

Blackstone, VA 23324

12 vntųjų apartamentinis namas.

67 ir Kedzie, 9 apartamentai ir 3 ofi-

sai. \$18,800 met. pajamos. \$150,000

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

iškvietai, pildomi Pilietybės prašy-

mai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

6122 S. MONITOR

Giminėms arba didelei šeimai — 6

kambariai pirmam aukšte su 3 mie-

gamais. Modernios medinės spintos

virtuvėje, moderni vonia, 3 kambu-

tas rūsyje, 2 atskiri jėjimai — pade-

da sumokėti mortgage. Naujas stog-

as, krosnis ir elektra. 2 maš. gar.

su automat. atidarymu. Mūrinis bar-

becue, vandens fontanas. Namas puik-

iam stovy — dar yra įvairių prie-

dų. 61st ir Austin. Skubėkit — skam-

binkite.

6006 S. KOMENSKY

2 mieg. kiekvienam, pilnas rūsys, 2

maš. garaž., idealus didelei šeimai.

Tiktai \$56,900. Skambinkite dabar.

4927 BRAINTREE — BURBANK

South and West

5 kamb. "condo", 2 karališko didu-

mo mieg., 1¼ vonios, 3 "applian-

ces", centrinis šaldymas, gražus bal-

konas, dar yra įvairių priedų. Sku-

bėkite.

3357 W. 66TH STREET

7 kambarių mūr. su 4 didžiais

mieg., naujesnis "boileris" ir elektra.

3 kamb. apt. — ekstra pajamos, 2

maš. mūr. garažas, 1 bl. nuol. mokyk-

los. Sumažinta kaina \$58,900. Sku-

bėkite.

No. 401 — 55ta ir Hamlin

\$59,900, 5 kamb. mūr. namas, 2 didž.

mieg., nauji virtuvės kabinetai, cen-

trinis šaldymas, puikus stogas, 2

maš. gar., naujesnis stogas, pilnas ir elek-

tra. Gerų vietų. Skambinkit dabar.

No. 351 — 59ta ir Lawndale, 3-įj

kamb. mūr., 26 met., 1¼ vonios,

gražus įrengtas rūsys, 2 maš. gar.,

aliuminum "trim", plaukymo basei-

nas, daug priedų. Skambinkit dabar.

No. 389 — 53 ir Kedzie — 3 aukštų

namas, mūrinis su 3 mieg. pirmam

ir antram aukšte, 2 mieg. "garden

apt.", modernios vonios ir virtuvė,

2 maš. gar. geram stovyje. Būkite

pirmtinis — skambinkite dabar.

No. 376, 52ta ir Ho, tan. \$51,900.

7 kamb. namas su 4 did. miegamais,

1¼ vonios, moderni virtuvė, su pus-

ryčių nušėliu kampeliu. Centrinis

šaldymas, šeimos kambarys rūsyje,

2 maš. garažas, nedideli taxi, idea-

lus didelei šeimai. Prie St. Gall's baž.

Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa

skambinkite telefonu. Mūsų pardu-

vai sėkmingai jums patarnaus. Mes

tums galime padėti, nes daugiau sten-

giames. Namo įvertinimui skambin-

kite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

A.A. MARCELĖ KNATAITIENĖ PRISIMENANT

Praejusių metų spalio 13 d., širdies priepuolio ištikta pergyvenusi sunkią operaciją, Palos Park ligoninėje mirė Marcelė (Ausiukaitytė) Knataitienė. Staigi jos mirtis buvo netikėta, nes, nors sulaukus 88 metų amžiaus ir nestiprios sveikatos, iki paskutinės gyvenimo dienos buvo judri, sąmoninga, stengėsi būti naudinga, talkindama dukrai Aldonai namų ruošos darbuose. Uoliai skaitė lietuvišką spaudą, klausėsi lietuviškų radijo programų, domėjosi visuomeninio ir religinio gyvenimo įvykiais, kiek jėgos leido dalyvavo susirinkimuose, minėjimuose ir kituose renginiuose.

A.a. Marcelė Knataitienė buvo gimusi 1886 m. rugsėjo 3 d. Dainių kaime, Jurbarko valsčiuje, Raseinių apskr., religingoje ūkininko šeimoje. Tėvai anksti mirus, būdama vyriausia keturių vaikų šeimoje, nuo ankstyvos vaikystės buvo pratinama talkinti motinai įvairiuose ūkiuose. Jauna ištėkėjusi už Jono Knataičio neilgai tesidžiaugė šeimyniniu gyvenimu, nes vyrui anksti mirus, liko našlė su trejų metų dukrele Aldona. Tačiau ir ši nelaimė jos nepalaužė — pati sumaniai ir sėkmingai tvarkė nemažą ūkį, o jos namuose visuomet maloniai viešnage rasdavo šeimos nariai ir giminės, o ypač teta mylintis jaunimas. Nelengvas buvo jos gyvenimas, bet būdama giliai religinga atsiduodavo Dievo valiai ir krikščionišku nuolankumu priimdavo gyvenimo smūgius ir džiaugsmus.

Nelemti II-jo Pasaulinio karo įvykiai privertė Marcelę Knataitienę palikti pamiltąjį tėviškę ir trauktis į nesvetimą svetimą kraštą tremties dienų nežinion. Karo pabaigos sulaukus Vokietijoje, kelatų metų gyveno Tuebingene ir Schwaebisch Gmuendėje.

1949 metais atvyko į JAV. Apsigyvenusi Chicagoje sunkiai dirbo, stengdamasi įsikurti šiame krašte. Sulaukus pensininkės amžiaus apsigyveno pas dukrą Aldoną ir žentą Antaną Laurinaičius Brighton Parke, o vėliau Lemonte. Labai mylėjo vaikus, ypač savo brolio dukros Irenos Kerelienės ir artimos giminaitės Alinos Vadeišienės žvalųjį jaunimą, todėl geriausiai jausdavosi savo giminių susijimuose ir šeimų šventėse. Tačiau a.a.

A. a. Marcelė Knataitienė

Marcelė Knataitienė neužsidarė vien giminių ir artimųjų būrelyje. Domėdamasi lietuviškuoju gyvenimu ji jungėsi ir organizacijų veiklą. Priklausė Vytauto Didžiojo šaulių rinkinei, Sv. Kazimiero Lietuvių kapų sklypų savininkų draugijai, LB Brighton parko apylinkės valdybai, Brighton Parko lietuvių savininkų draugijai. Savo kukliais ištekiais dosniai dalinosi su pagalbos ir šalpos reikalingais — buvo Lietuvos Dukterų d-jos, Balfo, Alvudo, „Margučio“, o taip pat ir religinių institucijų rėmėja; amžina narė lietuvių jėzuitų, marijonų, pranciškonų, Sv. Kazimiero seserų vienuolių. Priklausė Sv. Pranciškaus tretininkų, Sv. Judo, Amžinojo rožančiaus ir Gyvojo rožančiaus draugijoms. Todėl Eudeikio šerminėn Brighton Parke su ja atsisveikinti atvyko gausus būrys liudinčių dėl jos mirties, o prie karsto garbės sargyboje budėjo uniformuoti šauliai ir šaulės, kurie pravedė ir oficialų su velione atsiveikinimą, o taip pat palydėjo iki amžinojo poilsio vietos Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Velionė a.a. Marcelė Knataitienė daug kas mylėjo gyvai ir tebeliūdi jai amžinybėn iškeliavus. Jos netekimą ypač pajuto įvairios organizacijos, kurios Marcelės asmenyje visuomet rasdavo nuosirdžią aukotoją — rėmėją. Gerbdami mylimos mamytės ir uošvės atminimą, dukte Aldona ir žentas Antanas Laurinaičiai jos vardu aukomis teberemia įvairias šalpos, religines ir visuomenines organizacijas, o šv. Mišios už jos sielą nuolat aukojamos įvairiose bažnyčiose.

A.a. Marcelės Knataitienės vienu metų mirties metinėse dukra Aldona ir žentas Antanas Laurinaičiai, brolio dukte

Irena ir jos vyras arch. Albertas Kereliai bei artima giminaitė Alina Vadeišienė suruošė gražų paminėjimą. Sekmadienį, spalio 13 d., šv. Mišios už velionės sielą buvo aukojamos Romoje ir jos buvusioje parapijoje Brighton Parke, o taip pat ir kitose bažnyčiose. Į šv. Mišias, tą rytą aukojamas Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje, susirinko gausus būrys giminių, draugų ir velionę gerbusių asmenų. Į šv. Mišių eigą įsijungė ir velionės mylimi jauni giminaičiai — Albertas Kerelis, jr. puikiai atliko Mišių skaitinius, aukojimo atnašas nešė dr. Jovita Kerelytė ir Laimutė Vadeišaitė.

Po pamaldų dalyviai buvo pakviesti priešpiečiams Jaunimo centro mažojoje salėje. Arti 80 asmenų buvo nuosirdžiai pavaišinti dukros Aldonos, žento Antano ir giminaičių — Kerelių bei Alinos Vadeišienės. Malda prieš valgi sukaltėti buvo pakviestas Algis Regis, kuris vėliau trumpoje kalboje prisiminė a.a. Marcelę Knataitienę, kaip kilnią, save, kitus ir teisingumą gerbusią ir už savo įsitikinimus nebijojusią kovoti asmenybę. Šia proga dalyviai dalinosi prisiminimais apie a.a. Marcelę Knataitienę ir reikė pagarbą dukrai Aldo-

PAREIŠKIMAS

Chicagoje rūpestingai skleidžiami gandai, kad į praeitą vasarą organizuotą Laisvės ir taikos žygį Baltijos jūroje iš Vasario 16 gimnazijos buvo užsiregistravę vykti 10 mokinių. Bet gen. Petroniui ir „Gimtąjam Kraštui“ pagrįstus dalyvaujančiųjų ateity neįsileisti į Lietuvą, 9 išsigančė mokiniai atsisakė vykti. Tikriesiems faktams sužinoti, buvo telefonu susisiekiama su Vasario 16 gimnazijos direktorium Andriumi Smitu, kuris nustebė tokią naujieną išgirdęs ir pateikė tikruosius faktus.

Faktai, po kuriais A. Smitas leido naudoti savo pavardę, yra šie:

1. Laisvės ir taikos žygis buvo organizuojamas vasaros atostogų metu, kada gimnazijoje mokinių nebuvo.
2. Iš anksto gimnazijoje užsiregistravo vykti 1 mokiny. Vėliau atsirado dar du (vienas nepilnametis, reikalingas globėjo), kurie ir vyko. Tai gi Laisvės ir taikos žygyje dalyvavo iš viso 3 Vasario 16 gimnazijos mokiniai.
3. Jokių grasinimų žodžių ar raštu iš gen. Petronio, „Gimtąjo Krašto“ ar ko kito nebuvo!
4. Svarbiausia mokinių susilaikymo nuo vykimo priežastis buvo lėšų stoka. Apskaičiavome, kad kelionė vienam mokiniui būtų kainavusi tiek, kiek kelionė lėktuvu iš Vokietijos į Ameriką. Ne vienas mokiny tokių išlaidų nebūtų galėjęs pakelti. Prieš Laisvės ir taikos žygį Vokietijos Jaunimo sąjunga raštu kreipėsi į VLİKĄ prašydama smulkesnių informacijų bei kelionei finansinės paramos, kuria būtų pasinaudoję ir Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Bet VLİKas į tą raštą iki šios dienos neatsakė.

Andrius Smitas
Vasario 16 gimnazijos
direktorius

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Dauska.

7150 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

nai, žentui Antanui ir kitiems giminėms už gražų velionės paminėjimą.

Įlsekis ramybėje, mieloji Žemaitijos dukra, svečioje šalyje amžinąjį prieglobstį radusi.

Dangus visada bus pigus pirkinys, kiek jis bekaštuotų.

Anonimas

KAIP PASIKLOSI, TAIP IŠMIEGOSI...

Kartais valstiečiai, ypač Džukijoje, nors ir nebūdami amatininkai specialistai, visus trobesius net ir gyvenamuosius namus, pasistatydavo, įsirengdavo ir išpuošdavo patys, tik sunknesniems statybos darbams pasikviisdami talkininkų. Tai paaiškintina

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1985 m. lapkričio 7 d. 5

tu, kad Džukijoje buvo daug vidutinių ir mažesnių valstiečių, galėjusių skirti nemažai laiko trobesių statymo darams. Tokie sau meistraujantys Džukijos valstiečiai net būtino staliaus prie-

taiso — varstoto — neturėjo. Lentas jie obliavo pasidėję ant paprasto suolo, prikale suolo gale lentgalį su išpjova, arba kieme įkaldavo dvi poras kuoliukų, sujungtų skersinukais.

A.†A. Sofija Baikštienė-Zukienė

(ALEKNAITĖ)

Gyveno Oak Lawn, Ill., anksčiau Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1985 m. lapkričio 6 d., 4:35 val. ryto, sulaukus 81 m. amžiaus.

Gimė Rusijoje. Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Loretta Kasis, anūkė Rovena Kasis ir kiti giminės Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. ketvirtadienį, lapkričio 7 d. nuo 2:10 val. vak.

Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkričio 8 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos, 10:30 val. ryto, už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukte ir anūkė.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Staiga ir netikėtai

A.†A. ALGIUI GRABNICKUI

iškeliavus pas Viešpatį, meldžiame Amžinosios šviesos.

Skausme likusius: Tėvus, MARIJĄ ir ZIGMĄ GRABNICKUS, našlę MILDĄ, dukteris KRISTINĄ su vyrų ALENĄ ir sūnų GUNTARĄ nuosirdžiai užjaučiame ir liūdime kartu.

PETRAS ir IRENA VEBRAI

ROMANA ir ALLAN KARLOVE su šeima

Korespondentui

A.†A. STASIUI JUŠKENUI

amžiams iškeliavus, velionio liūdintiems: našlei LEOKADJAI, sūnams KASTYCIUI su žmona ir ALGIUI reikiama nuosirdžią užuojautą

jo plunksnos pasigesianti

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A.†A.

ANTANINAI GAVELIENEI mirus, jos dukrai Marijai, sūnams Vytautui, Mikui ir jų šeimoms reikiame nuosirdžią užuojautą.

MEČISLAVA ir MYKOLAS VAISVILAI

A.†A.

ILONAI KATCHYTEI-BAKIENEI mirus, jos vyrui JUOZUI BAKIUI, seseriai MARIJAI SEMETIENEI ir jos SEIMAI reikiame giliausią užuojautą.

Irena Garmutė-Rimavičienė

Joana Kaukoraitė-Krutulienė

Sofija Rimavičiūtė-Jelionienė

A.†A. ANDRIUI TVERUI,

pačiame jaunystės žydėjime tragiškai žuvus, skausmo prislėgtiems TĖVAMS, SENELIAMS, PATEVIUL GIMINĖMS ir ARTIMIESIEMS nuosirdžią užuojautą reikiama ir liūdi

S. ir V. Endrijonai, B. Razminienė

R. ir J. Tamuliai, G. ir V. Zukauskai.

A.†A.

KONSTANCIJAI GRIKINIENEI

mirus, jos vyrą TELESFORĄ, dukrą ANGELE, žentą ALGĮ ir visus ARTIMIESIEMS giliai užjaučiame ir kartu su jais liūdime.

T.D. DUNDURAI
Z.K. GOBIAI

J.F. JASINEVICIAI
M. SLABOKIENE

A.†A. Inž. LIUDUI BAJORINUI

per anksti amžinybėn išėjus, didžiame skausme prislėgtą motiną JADVYGĄ, seserį ALDONĄ ir jos vyrą VYTAUTĄ MAURUCIUS nuosirdžiai užjaučiame.

ADOLFAS ir KAZIMIERA
KAZIMIERAS ir DIANA
GEDIMINAS ir AUDRE
CAMPES

A.†A.

JUOZAS MACKONIS

Po sunkios ligos mirė 1985 m. lapkričio 5 d., sulaukęs 73 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, 1912 m. spalio mėn. 28 d. Obeliuose, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 36 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė, dukte Irena, žentas Kazimieras, anūakai Tomas, Paulius ir Laura Jakštai, dukte Nijolė, žentas Algimantas, anūakai Vida, Ramona ir Petras Skirpstūnai, dukte Dalia, žentas Ričardas, anūakai Tadas, Karina Petrai, dukte Birutė, žentas Edvardas Dargeliai.

Priklausė Vytauto Didžiojo Šaulių rinkinei (ždininkas), Tauragės klubui, Pensininkų klubui, Brighton Parko namų savininkų klubui.

Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California, ketvirtadienį, lapkričio 7, nuo 5-9 val. vak. ir penktadienį, lapkričio 8, nuo 2-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 9 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, žentai ir anūakai.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Mūsų kolonijose

New York, NY

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Specialiai iš Venecuelos yra atvykusi į JAV kalbinių, žurnalistė ir visuomenininkė Jūratė Statkutė de Rosales, kuri dalyvavo savo knygos „Baltų brovai iberų pusiasalyje“ sutiktuose New Yorke lapkričio 10 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje 4 val. p.p. Sutiktuvių koordinatore yra Lietuvių Moterų federacijos pirmininkė Aldona Noakaitė Pintch.

Kviečiama atsilankyti visa lietuvių visuomenė, knygos mylėtojai, kur sutiktuose turės progą išgirsti jos gyvą, dinaminį žodį, pabendrauti ir įsigyti jos ką tik išleistą knygą. Knyga atidengia intriguojančius ir mums iki šiol nežinomus ispanų archyvuose kronikos aprašymus apie baltų tautų kilmę su kalbos analize 1500 metų prieš Kristaus gimimą. Knygos sutiktuviams gražiai ir su pasisekimu praėjo jau Chicagoje ir Clevelande. —

Elizabeth, N.J.

SV. PETRO IR POVILO PAR. SUKAKTIS

Lietuvių Sv. Petro ir Povilo parapijos 90 metų sukaktis bus paminėta lapkričio 16 d., šeštadienį, šv. Mišiomis 5:30 val. vak. Po to bus pietūs parapijos salėje.

Pagrindinis šv. Mišių celebrantas bus Newarko arkivyskupas Peter L. Gerety, koncelebruojant Union County generaliniam vikarui vysk. D. Marconi, taip pat kunigams ir Sv. Petro ir Povilo parapijos, New Jersey ir New Yorko lietuviams kunigams. Pamokslus sakys du kunigai, toje parapijoje gimę: angliškai pamokslą pasakys kun. Alfredas F. Žemeikis, lietuviškai — kun. Petras F. Žemeikis. Dalyvauš ceremonijose taip pat tos parapijos nuolatiniai diakonai Henrikas Keturwitis ir Antanas Samalonis. Giedos parapijos choras.

Pietų metu sveikins miesto meras Thomas G. Dunn, ses. Marian Blondis, pranciškiečių vienuolijos generalinė vyresnioji, ir vysk. D. Marconi.

APYLINKIUS

x Lietuvos generalinės konsulės J. Daužvardienės rekomendavimu Sibiro kankinys Povilas Vaičekas yra pakviestas kalbėti apie savo pergyvenimus Sibiro gulage Morgan Park akademijos mokiniams ir mokytojams pirmadienį, lapkričio 11 d., 8:30 val. ryto Beverly Arts Center teatre, 2153 West 111 St. Bus rodomas ir filmas „Viena diena Ivan Denišovičiaus gyvenime“. Teatre bus ribotas skaičius vietų (apie 100) svečiams. Akademija maloniai kviečia lietuvius dalyvauti.

x Rasa Razgaitienė atskridusi į Chicago laikraštiniams Patrijos patalpose Marquette Parke lapkričio 5 d. parodė lietuvių ir ukrainiečių sukurtą vaizduotę apie OSI bendradarbiavimą su sovietų prokurorais, kurie yra nuteisę žmogaus teisių gynėjus. Parodė, kaip, Vilniuje apklausinėjant liudininkus, nesilaikoma JAV-se priimtose teisinėse tvarkose. Filmas išryškina OSI įstajigos iškrypimus. Jis jau rodytas Kanados parlamente, bus rodomas ir JAV kongresmanams.

x Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis įvyksta lapkričio 8 d. 7:30 v.v. savojo būstinėje. Bus naujai suvažiavime sudarytos valdybos pasiskirstymas pareigomis ir darbas.

x Dainavos ansambliis, kviečiamas Cicero – Berwyn Fine Arts Council, kartu su „Spindulio“ taut. šokių vienetu šokėjais gruodžio 8 d. 2 val. popiet atliks „Lietuviškas vestuvės“ amerikiečių visuomenei Morton East salėje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, Ill.

x Stephen Anaya, Santa Monica College amerikietis dėstytojas Californijoje ir dailininkas, gyvenęs bei dirbęs Lietuvoje kaip kultūrinio mainų dalyvis tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, dalyvaus V Lietuvos Mokslo ir kūrybos simpoziume. Vienoje iš trijų dailėtyros sesijų jis padarys pranešimą apie dabartinę Lietuvos dailę ir dailininkus.

x Operos tradicinis balius įvyksta lapkričio 23 d., 7:30 val. vak., Tautinių namų salėje. Meninę programą dalį atliks Violetos Karosaitės baletu šokėjai, o šokiams gros Algio Modesto vedamas orkestras. Baliaus metu bus praveisti laimėjimai ir išskirti 5 laimingieji. Kas dar negažino tų bilietų šaknelių, prašome jas nebedelsiant siųsti Operai arba įteikti Operos nariams. Operos balius vadovas yra Vaclovas Momkus. Prašome užsakyti vietas, paskambinus jo telefonu: 925-6193, o taip pat ir sužinoti visas kitas informacijas. Visas balius pelnas skiriamas Operos išlaidoms sumažinti statant naują operą. Tad nuoširdžiai prašome dalyvauti Operos baliuje ir padėti mūsų Operai.

x „Dail. Telesforo Valiaus monografijos sutiktuvės Chicagoje įvyks 8 m. lapkričio mėn. 8 d. 7 v. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Ruošia Jaunimo Centro Moterų klubas.

x KASA, Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad 8 m. lapkričio mėn. 9 dieną, šeštadienį, abi KASOS įstajigos bus uždarytos. Penktadienį, lapkričio mėn. 8 dieną, Marquette Parko įstajiga bus atdara iki 4 val. Kitomis dienomis Marquette Parko įstajiga atdara kasdien nuo 10 iki 6, ketvirtadieniais iki 7, šeštadieniais 9-2, tel. 737-2110. Cicero valandos: antradieniais 9-12, ketvirtadieniais 3-6 ir šeštadieniais 9-12, tel. 656-2201.

x Lietuvos ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysim Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Raod – Tel. VI 7747.

x Meniškosios knygos mėgėjai galės apžiūrėti Telesforo Valiaus iliustruotų leidinių parodinį stendą šį penktadienį, lapkričio 8 d., 7 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Bus išstatytos Telesforo Valiaus meniškosios apipavidalintos šiu autorių knygos: Leonardo Andriekaus, Kazio Bradūno, Bernardo Brazdžionio, Alfonso Griciaus, Fausto Kiršos, Henriko Nagio, Stasio Santvaro ir Antano Vaičiulio. Tuo pačiu metu ten vyks ir Telesforo Valiaus monografijos sutiktuvė programa, kurioje kalbės dailininkai Eleonora Marčiulionienė ir Adolfas Valeška, poeziją skaitys Kazys Bradūnas, o leita gros Asta Šepetytė. Renginį globoja ir visus kviečia Jaunimo centro moterų klubas.

x A. a. Juozas Mackonis po sunkios ligos mirė lapkričio 5 d. Nulūdimė liko žmona Stasė, dukė Irena su vyru Kazimieru Jakštai ir šeima, dukė Nijolė su vyru Algimantu Skirpstūnai ir šeima, dukė dalia su vyru Ričardu Petrai ir šeima, dukė Birutė su vyru Edvardu Dirgelai. Priklausė Vytauto D. šaulių rinktinėi – buvo jos išdininkas. Laidojamas iš Eudeikio laidojimo koplyčios Brighton Parke. Po pamaldų Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje bus palydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

x Televizijos antras kanalas, kuriam vadovauja W. Jacobson, pereitą savaitę padarė pasikalbėjimą apie Lietuvą ir lietuvius su Maria Rudiene, Balfo centro valdybos pirmininke, ir dr. Kaziu Ąringiu, pabėgėliu iš okupuotos Lietuvos. Pasikalbėjimą darė D. Tucker, nuolatinis šio televizijos kanalo bendradarbis. Pasikalbėjimas buvo pozityvus informacijai apie dabartinę Lietuvos padėtį okupacijoje.

x A. a. Jonas Gruodis, gyvenęs Marquette Parko rajone, mirė lapkričio 6 d. Bus parašytas Petkaus „Marquette“ laidojimo koplyčioje. Platesnis pranešimas bus penktadienį, lapkričio 8 d.

x Kun. Antanas Naujokas, Columbus, Ohio, grąžindamas laimėjimų šakneles, kad ir pavėluotai, pridėjo ir 20 dol. auką. Labai ačiū.

x Vajaus proga Lietuvių Fondo nariai padidino įnašus ar įamžino artimuosius: 1.200 dol. dr. Vytautas ir Antanina Karobliai, po 200 dol. – Kazys Daulys, S. ir V. Statkai, A. Pranskevičius, po 100 dol. – A. Vieškalnis, E. Bareikienė, J. Ambrizas, V. Širmulienė, J. Prunskis, R. Šlapulienė-Dilger, B. Gleveckas, B. Pakštienė, G. C. Tamkutonis, A. ir M. Masčiulionai, V. Prižgintas. Nauji nariai ar padidinę įnašus, už kiekvieną 100 dol. gauna svečio bilietį į Lietuvių Fondo vajaus užbaigtųjų banketą, įvykstantį lapkričio 16 d. L. T. namuose (6422 So. Kedzie Ave.). Įnašai priimami LF būstinėje, 3001 W. 59th St., tel. 471-3900. Stokime nariais ir dinkime turimus įnašus, nes Lietuvių Fondas remia švietimą, kultūrą ir jaunimą.

x „Sv. Seimos Viloje“, Lemonte, lapkričio 9 d. ir 10 d. bus išpardavimas rankdarbių, kuriuos gyventojai padarė. Kviečiame atsilankyti ir paremti Vilą. Pelnas bus panaudotas, žeminiams langams sudėti. Iš anksto dėkojame.

Ses. Genovaitė, administratorė (pr.)

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

x Meniškosios knygos mėgėjai galės apžiūrėti Telesforo Valiaus iliustruotų leidinių parodinį stendą šį penktadienį, lapkričio 8 d., 7 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Bus išstatytos Telesforo Valiaus meniškosios apipavidalintos šiu autorių knygos: Leonardo Andriekaus, Kazio Bradūno, Bernardo Brazdžionio, Alfonso Griciaus, Fausto Kiršos, Henriko Nagio, Stasio Santvaro ir Antano Vaičiulio. Tuo pačiu metu ten vyks ir Telesforo Valiaus monografijos sutiktuvė programa, kurioje kalbės dailininkai Eleonora Marčiulionienė ir Adolfas Valeška, poeziją skaitys Kazys Bradūnas, o leita gros Asta Šepetytė. Renginį globoja ir visus kviečia Jaunimo centro moterų klubas.

x A. a. Juozas Mackonis po sunkios ligos mirė lapkričio 5 d. Nulūdimė liko žmona Stasė, dukė Irena su vyru Kazimieru Jakštai ir šeima, dukė Nijolė su vyru Algimantu Skirpstūnai ir šeima, dukė dalia su vyru Ričardu Petrai ir šeima, dukė Birutė su vyru Edvardu Dirgelai. Priklausė Vytauto D. šaulių rinktinėi – buvo jos išdininkas. Laidojamas iš Eudeikio laidojimo koplyčios Brighton Parke. Po pamaldų Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje bus palydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

x Televizijos antras kanalas, kuriam vadovauja W. Jacobson, pereitą savaitę padarė pasikalbėjimą apie Lietuvą ir lietuvius su Maria Rudiene, Balfo centro valdybos pirmininke, ir dr. Kaziu Ąringiu, pabėgėliu iš okupuotos Lietuvos. Pasikalbėjimą darė D. Tucker, nuolatinis šio televizijos kanalo bendradarbis. Pasikalbėjimas buvo pozityvus informacijai apie dabartinę Lietuvos padėtį okupacijoje.

x A. a. Jonas Gruodis, gyvenęs Marquette Parko rajone, mirė lapkričio 6 d. Bus parašytas Petkaus „Marquette“ laidojimo koplyčioje. Platesnis pranešimas bus penktadienį, lapkričio 8 d.

x Kun. Antanas Naujokas, Columbus, Ohio, grąžindamas laimėjimų šakneles, kad ir pavėluotai, pridėjo ir 20 dol. auką. Labai ačiū.

x Vajaus proga Lietuvių Fondo nariai padidino įnašus ar įamžino artimuosius: 1.200 dol. dr. Vytautas ir Antanina Karobliai, po 200 dol. – Kazys Daulys, S. ir V. Statkai, A. Pranskevičius, po 100 dol. – A. Vieškalnis, E. Bareikienė, J. Ambrizas, V. Širmulienė, J. Prunskis, R. Šlapulienė-Dilger, B. Gleveckas, B. Pakštienė, G. C. Tamkutonis, A. ir M. Masčiulionai, V. Prižgintas. Nauji nariai ar padidinę įnašus, už kiekvieną 100 dol. gauna svečio bilietį į Lietuvių Fondo vajaus užbaigtųjų banketą, įvykstantį lapkričio 16 d. L. T. namuose (6422 So. Kedzie Ave.). Įnašai priimami LF būstinėje, 3001 W. 59th St., tel. 471-3900. Stokime nariais ir dinkime turimus įnašus, nes Lietuvių Fondas remia švietimą, kultūrą ir jaunimą.

x „Sv. Seimos Viloje“, Lemonte, lapkričio 9 d. ir 10 d. bus išpardavimas rankdarbių, kuriuos gyventojai padarė. Kviečiame atsilankyti ir paremti Vilą. Pelnas bus panaudotas, žeminiams langams sudėti. Iš anksto dėkojame.

Ses. Genovaitė, administratorė (pr.)

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

x Teresės Žilytės, Metropolitan operos žvaigždės koncertas sek., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai – Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10.

Putnamo seselių rėmėjų Chicago skyriaus valdyba ir talkininkės. Iš k.: Salomėja Endrijonienė – pirmininkė, Juzė Ivašauskienė, Ona Gradinskienė, antroje eilėje: Grasilija Meiluvienė, Aldona Ankienė, Emilija Kantienė, trečioje eilėje: Marija Remienė, Marija Salikienė, Valerija Cepaitienė; stovi: Jadvyga Dočkienė, Ona Norvilienė, Alina Vadeišienė, Izabelė Stončienė, Aniceta Mažeikienė, Liudvika Kybartienė, Petrė Andriukaitienė, Aidona Prapuolenytė ir Dana Varneckienė. Trūksta Birutės Jasaitienės, Povilo Norvilo, Adelės Sakalienės, Sofijos Plėnienės, Eleonoros Radvilienės, Viktorijos ir Antano Valavičių, Onos Vencloviėnės.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PUTNAMO SESELIŲ RĖMĖJAI

Chicago ir apylinkių Marrijos Nekalto Prasidėjimo seselių rėmėjų valdyba ir talkininkai spalio 22 d. susirinko Balfo patalpose pasidžiaugti pasisekusia 24 madų paroda, surušta vaikų laikrašteliumi „Eglutėi“ paremti.

Mažėja vaikai, mažėja lietuvių skaičius liuanistinėse mokyklose, mažėja ir „Eglutės“ skaitytojai. „Eglutėi“, kaip ir visai mūsų lietuviškai spaudai, sunku išsiversti vien iš prenumeratų. Putnamo seselių Chicago rėmėjų valdyba, surušiusi parodą, gausiai susirinkusių žiūrovų dėka galėjo įteikti „Eglutei“ didelę dovaną. Jos leidėjų rūpestis siek tiek sumažintas. Tikime, kad „Eglutė“ dar ilgai galės lankyti mūsų lietuviukus ir būti jų skaitoma.

Marytė Salikienė detalishkai pranešė apie dabartinį išdą. Jai buvę labai malonu pasidžiaugti seselems 2,000 dol. „Eglutės“ išleidimui. Susirinkime dar buvo pasidalinta mintimis apie seselių rėmėjų vakariene, moterų rašytojų literatūros vakarą, užsiminta apie kitų metų jubiliejingą – 25-ąją madų parodą ir kitus darbus. Padėkos dienos savaitgalio laiku bus bandoma susitikti su atvyksiančiomis Mokslo ir kūrybos simpoziumą seselėmis trumpam pabendravimui.

Pirmininkė Salomėja Endrijonienė visoms dėkojo už įdėtą pastangas ir triušą rengiant parodą ir kitus renginius. Visos džiaugsmingos nuotaikos pagautas, kad sunkaus darbo vaisiai tokie dideli ir gausūs, vaisingi pačių suneštais skanumynais. Apgailėstauta, kad susirinkime negalėjo dalyvauti Aldona Prapuolenytė, taip puikiai suorganizavusi parodos renginį. Darbo buvo daug, tačiau tikroji meilė visada reiškiasi darbais.

A. K.

MARCELĖ RUDAITIENĖ – JUBILIATĖ

Pilna energijos, greito žingsnio, darbšti ir kūrybinga mama, močiutė ir promočiutė Marcelė Rudaitienė sulaukė garbingo amžiaus – 80-tojo gimtadienio. Šios neeilinės šventės išvakarėse, lapkričio 3 dieną, gausi šeima ir artimieji susirinko dukros Ramintos ir zento Algirdo Marchertų namuose atšvesti šią sukaktį. Svečius nuoširdžiai priėmė ir pasveikino žentas Algirdas, pakviestas jubiliatės sūnų Teodorą toliau vadovauti šio iškilmingo subuvimo eigai.

Pasidžiaugęs mamos atsidavimu ir meile šeimai, o taip pat nepasimetimu, kai prieš devynerius metus iš šio gyvenimo išsiskyrė jos mylimas gyvenimo draugas a.a. dr. Zigmas Rudaitis, Teodoras linkėjo mamai ir toliau puoselėti jos taip pamėgtą užsiėmimą – kūrimą paveikslų ir skulptūrų iš jūros kriauklių. Priedo dar įteikė tautiniais raštais išpuoštą sąsiuvinį, kad laisvalaikiu įrašytų anūkams ir proanūkams savo gyvenimo prisiminimus. (Proanūkiui Erikui laimingų sutapimų ta pačia diena kaip tik suėjo 80 dienų).

Toliau jubiliatę sveikinimo vyresnioji dukterė Genovaitė Kulikauskienė. Ji taip pat gėlių žiedais apdovanojo bent šesis asmenis, kurie neseniai atšventė ar ruošėsi švesti savus gimtadienius. Įteikdami kvapnūs žiedus ir simbolines dovanėles, savo močiutę pagerbė anūki Gintaras ir Linas Kulikauskai bei Indrė Rudaitytė. Dalia, Tomas ir Paulius Marchertai pagamino ir virš durų pakabino menišką sveikinimo užrašą.

Kai atėjo laikas skirstyti įdėtas, visi dalyviai jautėsi turtingesni dvasioje ir arti močiutei. Toje nuotaikoje, Dievui leidžiant, tikimės susitikti dar visą eilę metų.

Rnė R.

LIETUVIŲ ISTORIJS DR-JA PAJUDEJO

Spalio 16 d. 3 val. p.p. Altos patalpose įvyko Lietuvių istorijos dr-jos susirinkimas, kur dalyvavo daugiau kaip 30 žmonių. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo pirm. dr. Jonas Račkauskas, kuris prašė susirinkusius tylos minute pagerbti ilgametę dr-jos reikalų vedėją ir vieną iš dr-jos iniciatorių a.a. Aliciją Rūgytę. Valdybos sekretorė Stasė Jakubonienė perskaitė buvusio susirinkimo protokolą ir taip pat vėliausio valdybos posėdžio protokolą. Čia buvo pažymėta, kad buvo nutarta kooptuoti du naujus narius į dr-jos valdybą, būtent Emiliją Gorėnienę knygų platinimui ir Pranę Masilionienę parengimų vadovės pareigoms. Iškilus diskusijoms dėl praktiško knygų platinimo įvykdymo, pirmininkas pažadėjo sukviesti specialų valdybos posėdį tam reikalui aptarti.

Tada jis pakvietė paskaitai Apolinarą Bagdoną, kurio paskaitos tema buvo „Ilgas krikščionybės kelias į aisių žemes“ pagal istorikus Simoną Daukantą, Zenoną Ivinskį, Vandrą Šruogienę ir Viktorą Gidžiūną.

Pirmame paskaitos skyrelyje prelegentas išskėl pirmuosius bandymus taikiu būdu skelbti krikščionybę pagonims prūsams, žiemgaliams ir kuršiams. Čia jis priminė misionierius Sv. Vaitiekų, Sv. Bonifacą ir bandžiusį apkrikštinti žiemgalius ir lybius – vysk. Meinhardis. Dalis prūsų ir žiemgalių apsikrikštijo, bet kiti atkakliai priešinosi ir panaudojo smurtą prieš naujakrikščius, daug jų išžudydami. Tada popiežius susirūpino krikščionių apsauga, ir dėlto vėliau buvo įkurti kalavijuočių ir kryžiuočių ordinarai, kurie ne tiek gynė krikščionis, kiek stengėsi įkurti savo valstybes ir pavergti jėga aisių gimines.

Antrajame skyriuje prelegentas išskėl karaliaus Mindaugo kovas prieš jį supusius priešus sąjungininkus. Jis sugebėjo ne tik vesti karą atviroj kovoj, bet ir diplomatinio keliu ir kaip išmintingas politikas pramatė, kad lietuviams krikštas yra būtinas. Tad jis su Livonijos ordinu padarė taiką, apsikrikštijo pats, jo šeima ir visi dvariskiai. Tuomet jis buvo vainikuotas karaliaus vainiku 1253 m. Jis įstai-

„kulinarės“.

IS ARTI IR TOLI

JAV

– Simas Kudirka, Santa Monica, Calif., Atstovų rūmų užsienio komisijos kviečiamas, vyksta į Washingtoną lapkričio 7 d. liudyti kongresmeno Tom Lantos, Calif., apklausinėjimuose ryšium su ukrainiečiu Miroslov Medved bandymu pabėgti iš rusų prekybinio laivo prie New Orleans miesto. Pastarosios savaitės bėgyje Kudirka daugel kartų pasirodė visos Amerikos televizijos tinklų ir lokalinėse programose ir jo pareiškimai buvo cituojami daugelyje Amerikos laikraščių. Baltų Laisvės lyga kartu su ukrainiečių organizacijomis Los Angeles mieste prie federalinės valdžios įstajigų pastato miesto centre apklausinėjimų išvakarėse, lapkričio 6 d. organizuoja protesto demonstracijas.

gė atskirą bažnytinę Lietuvos provinciją, priklausančią tiesiog popiežiui. Tačiau išoriniai priešai totoriai ir gudai neleido jam pilnai krikščionybės įvykdyti, nei naujo Lietuvos vyskupo Kristijono aprūpinti. O ir jis pats vėliau šamokšlininkų buvo nužudytas 1263 m. Viduje valstybės užvirė kova tarp Mindaugo šalininkų ir jo priešų, kurie palaikė pagonybę. Laimėjo Mindaugo sūnus Vaišvilas, buvęs stačiatikių vienuolis, bet jis po metų valdymo visą valdžią perleido savo svainiui Svarnui, kuris irgi buvo stačiatikis, bet ir jis valdė tik metus.

Vėliau kunigaikščiai Traidenis, Vytenis ir Gediminas paskelbė tikėjimo laisvę visoje valstybėje, o Vytenis su Gedimynu persikvietė vienuoliu pranciškonus į Vilnių ir pastatydino jiems bažnyčias. Buvo bandymų apkrikštijoti Algirdą ir Kęstutį, bet bandymai nepavyko dėl abiejų ordinių ir lenkų agresingų žygių ir kruvinų kovų prieš Lietuvą.

Toliau prelegentas pavaizdavo Jogailos ir Vytauto kovas ir jų krikštą bei kovas su kryžiuočių ordinu. Pagaliau Algirdo sūnus Jogaila, Lengvenis ir Skirgaila apsikrikštijo Krokuvėje, o prie jų prisidėjo ir Vytautas, kuris krikštijodinosi trečią kartą. Tuomet abu valdovai Jogaila ir Vytautas atvyko į Vilnių su būriu lenkų kunigų ir čia 1387 m. ėmė masiškai krikštijoti lietuvius ir patys aiškino tikėjimo tiesas, nes lenkai kunigai lietuviškai nemokėjo.

Paskutiname skyriuje prelegentas pabrėžė atskirą Žemaičių krikštą 1413 m. Pati Žemaičių vyskupija buvo įsteigta 1417 m. su katedra Medininkuos-Varniuose, kartu buvo įkurtos ir 8 parapijos Žemaitijoje bei pastatytos bažnyčios. Tokiu būdu paskutinė aisių giminė Žemaičiai priėmė krikštą, bet iš savų lietuvių valdovų. Nuo pirmųjų misionierių, atvykusių 997 m. į Prūsias, iki Žemaičių krikšto praėjo 420 metų. Ir po to vakarų krikščionybė stipriai prigijo lietuvių tautoje ir laikosi iki šiol, kovodama sunkiai su okupantų brukama ateizmu.

Po paskaitos buvo kelias klausimų ir gal papildymų, kur buvo pabrėžiama, kad Jogailos krikštas buvo antrinis, o pirmasis Lietuvą apkrikštijo karalius Mindaugas. Po to visi buvo pakviesti vaišėms, kurias parėngė Pranė Masilionienė su kitomis dr-jos narėmis. Dar kiek ilgiau prie vaišių buvo diskutuota iškelto klausimu.

S.B.J.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 0 v. r. iki 1 val. d.